

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ
 ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ
 ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ
και η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΛΑΚΕΝ

COMMISSION ON
 GENETIC RESOURCES
 FOR FOOD AND
 AGRICULTURE

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ *και η ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΛΑΚΕΝ*

Υιοθετήθηκε από τη Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων στο Ιντερλάκεν της Ελβετίας, 3 – 7 Σεπτεμβρίου 2007

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΕΝΕΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ
Ρώμη, 2007

Published by arrangement with the Food and Agriculture Organization of the United Nations by the Ministry of Rural Development and Food, and the National Agricultural Research Foundation, Greece, and the Agricultural Research Institute, Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment, Cyprus

Εκδόθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας της Ελλάδας, και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Κύπρου, κατόπιν συμφωνίας με τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών

Το πρωτότυπο κείμενο στην αγγλική γλώσσα δημοσιεύθηκε από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών ως *Global Plan for Action for Animal Genetic Resources and the Interlaken Declaration*. Για τη μετάφραση του κειμένου στα ελληνικά, συνεργάστηκαν το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας της Ελλάδας και το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος της Κύπρου. Σε περίπτωση ασυμφωνίας στο κείμενο, θα ισχύει η αρχική γλώσσα.

Οι ονομασίες/προσδιορισμοί που χρησιμοποιούνται και η παρουσίαση υλικού στην παρούσα έκδοση δεν υποδηλώνουν την έκφραση οιασδήποτε γνώμης από μέρους του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τη νομική υπόσταση οποιασδήποτε χώρας, έκτασης, πόλης ή περιοχής ή των εξουσιών της ή τον καθορισμό των συνόρων ή ορίων της. Η αναφορά συγκεκριμένων εταιριών ή βιομηχανικών προϊόντων, τα οποία είτε έχουν κατοχυρωθεί εμπορικά είτε όχι, δεν υποδηλοί ότι αυτά έχουν εγκριθεί ή προταθεί από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών εις βάρος άλλων παρόμοιας φύσης, τα οποία δεν αναφέρονται.

ISBN 978-92-5-905848-2

© 2010 (Ελληνική έκδοση). Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας, Ελλάδα και Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών, Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Κύπρος.

© FAO, 2007 (Αγγλική έκδοση)

Πρόλογος

Η διεθνής κοινότητα τον Σεπτέμβριο του 2007 υιοθέτησε το πρώτο στα χρονικά, *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, το οποίο αποτελείται από εικοσιτρείς Στρατηγικές Προτεραιότητες με στόχο την αντιμετώπιση της διάβρωσης της γενετικής παραλλακτικότητας των αγροτικών ζώων και την αειφορική χρήση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Η υλοποίηση αυτού του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης* θα συμβάλει ουσιαστικά στην επίτευξη των Στόχων για την Ανάπτυξη της Χιλιετίας και ιδιαίτερα τον Στόχο 1, εξάλειψη της μεγάλης φτώχειας και πείνας, και τον Στόχο 7, εξασφάλιση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος.

Το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης* είναι το επιστέγασμα μιας μακράς διαδικασίας που περιλαμβάνει τη συμμετοχή 169 χωρών. Υιοθετήθηκε από τις αντιπροσωπείες 109 χωρών που συμμετείχαν στη Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων που πραγματοποιήθηκε στο Ιντερλάκεν της Ελβετίας, 3 – 7 Σεπτεμβρίου 2007. Οι αντιπροσωπείες υιοθέτησαν επίσης τη *Διακήρυξη του Ιντερλάκεν για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, μέσω της οποίας επιβεβαιώνουν τις κοινές και ατομικές τους υπευθυνότητες για τη διατήρηση, αειφορική χρήση και ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, την παγκόσμια ασφάλεια τροφίμων, τη βελτίωση του επιπέδου διατροφής του ανθρώπου και την ανάπτυξη της υπαίθρου. Οι αντιπροσωπείες των χωρών δεσμεύθηκαν για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς τους πόρους και τη διασφάλιση της δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίησή τους.

Το μεγάλο πλούτο και ποικιλομορφία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων παγκοσμίως, τα έχουμε κληρονομήσει από τις προηγούμενες γενιές τις οποίες θα πρέπει να τιμήσουμε γι' αυτή τους την προσφορά, όπως έκανε και ο Κάρολος Δαρβίνος όταν έγραφε το 1868 για το «εξαιρετο πνεύμα και επιμονή που επέδειξαν οι άνθρωποι οι οποίοι άφησαν ένα διαρκές μνημείο της επιτυχίας τους, την υφιστάμενη κατάσταση των κατοικίδιων ζώων». Τα αγροτικά ζώα συνόδευσαν τους προγόνους μας παντού μέσα στο ευρύ πλαίσιο κλιματικών συνθηκών και οικοσυστημάτων που υπάρχει στον κόσμο, και όπου αποδείχθηκε ότι προσαρμόζονταν σε εξαιρετικό βαθμό. Σήμερα, αντιμέτωποι με τις ανάγκες ενός συνεχώς αυξανόμενου πληθυσμού, τις αλλαγές στις απαιτήσεις της αγοράς και την τεράστια πρόκληση της κλιματικής αλλαγής και των επιδημιών, έχουμε την ανάγκη να προσφύγουμε ξανά στην προσαρμοστικότητα των ζώων και στις δυνατότητες τους για να αντιμετωπίσουμε ένα αβέβαιο μέλλον. Το να αφήσουμε αυτούς τους πόρους να χαθούν παραμένοντας αδρανείς θα είναι ένδειξη έλλειψης σεβασμού τόσο προς τις προηγούμενες, όσο και προς τις επόμενες γενιές. Η *Διακήρυξη του Ιντερλάκεν για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* μας καλεί για άμεση δράση ώστε να αποφευχθεί αυτό το ενδεχόμενο και εισηγείται το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης* ως το κατάλληλο εργαλείο για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης.

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να επιδείξουν διαρκή πολιτική βούληση και να ενεργοποιήσουν τους σημαντικούς πόρους που απαιτούνται για την επιτυχή υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης*. Αυτό θα απαιτήσει ευρεία συνεργασία σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Ο FAO, άλλοι σχετικοί διεθνείς οργανισμοί, οι χώρες, η επιστημονική κοινότητα, οι χορηγοί, οι οργανώσεις της κοινωνίας και οι ιδιωτικοί φορείς έχουν όλοι σημαντικούς ρόλους. Επίσης, υπάρχουν ηθικοί και πρακτικοί λόγοι για την παροχή στήριξης στους εκτροφείς και βελτιωτές, οι οποίοι διαφυλάσσουν την περισσότερη από την ποικιλότητα των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων παγκοσμίως, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η ευημερία τους βασίζεται ακριβώς σε αυτούς τους πόρους. Ο δικός τους ρόλος και οι ανάγκες τους δεν πρέπει να αγνοηθούν, εάν έχουμε ως στόχο την επιτυχία του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης*.

Η Διακήρυξη του Ιντερλάκεν για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων αναγνωρίζει ότι υπάρχουν σημαντικά κενά και αδυναμίες στις δυνατότητες των χωρών και της διεθνούς κοινότητας για καταγραφή, παρακολούθηση, χαρακτηρισμό, αιφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπισθούν άμεσα. Επίσης, η Διακήρυξη καλεί για την κινητοποίηση ουσιαστικών οικονομικών πόρων και μακροπρόθεσμη στήριξη των εθνικών και διεθνών προγραμμάτων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.

Μετά την ιστορική υπέρβαση που προκάλεσε η Διάσκεψη του Ιντερλάκεν, θα πρέπει να παραμείνουμε ενεργοί και να κινηθούμε προς πολλά μέτωπα ταυτόχρονα. Οι τεχνικές δυνατότητες, ειδικά στις αναπτυσσόμενες χώρες, πρέπει να ενισχυθούν· τα εθνικά προγράμματα και πολιτικές για την αιφορική χρήση και ανάπτυξη, διατήρηση και χαρακτηρισμό των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων πρέπει να εγκαθιδρυθούν ή να ενισχυθούν· και ένα αποτελεσματικό διεθνές πλαίσιο πολιτικής για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων πρέπει να αναπτυχθεί σταδιακά και με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών των πόρων και στις πραγματικές ανάγκες των βελτιωτών και εκτροφέων ζώων.

Ο FAO έχει δεσμευθεί για την υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων. Η Επιτροπή του FAO για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία θα συντονίζει το έργο και θα παρακολουθεί την πορεία υλοποίησής του.

Προσκαλώ τη διεθνή κοινότητα να ενώσει τις δυνάμεις της για την προστασία της παγκόσμιας κληρονομιάς των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και με αυτό τον τρόπο να διασφαλίσει την επιτυχία του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων.

Jacques Diouf
Γενικός Διευθυντής

Περιεχόμενα

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΟΥ ΙΝΤΕΡΛΑΚΕΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ	1	
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΕΝΕΤΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΖΩΩΝ	5	
ΜΕΡΟΣ 1° Η αιτιολόγηση για το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων	7	
Στόχοι και στρατηγικές του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Ζωικούς Γενετικούς Πόρους	10	
ΜΕΡΟΣ 2° Οι Στρατηγικές Προτεραιότητες για Δράση	13	
Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 1		
Χαρακτηρισμός, Απογραφή και Παρακολούθηση των Τάσεων και των Σχετικών Κινδύνων	14	
Εισαγωγή	14	
Μακροπρόθεσμος στόχος	14	
Στρατηγική Προτεραιότητα 1	Απογραφή και χαρακτηρισμός των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, έλεγχος των τάσεων και των κινδύνων που συνδέονται με αυτούς και καθιέρωση εθνικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης	15
Στρατηγική Προτεραιότητα 2	Ανάπτυξη διεθνών τεχνικών προτύπων και πρωτοκόλλων για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων	16
Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 2		
Αειφορική Χρήση και Ανάπτυξη	17	
Εισαγωγή	17	
Μακροπρόθεσμος στόχος	18	
Στρατηγική Προτεραιότητα 3	Καθιέρωση και ενίσχυση των εθνικών πολιτικών για την αειφορική αξιοποίηση	18
Στρατηγική Προτεραιότητα 4	Καθιέρωση εθνικών στρατηγικών ανάπτυξης και προγραμμάτων για τα είδη και τις φυλές	19
Στρατηγική Προτεραιότητα 5	Πρώιμη της έννοιας των αγρο-οικοσυστημάτων στη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων	19
Στρατηγική Προτεραιότητα 6	Υποστήριξη των αυτόχθονων και τοπικών παραγωγικών συστημάτων και των σχετικών συστημάτων γνώσης που είναι σημαντικά για τη διατήρηση και την αειφορική αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων	20
Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 3		
Διατήρηση	21	
Εισαγωγή	21	
Μακροπρόθεσμος στόχος	22	
Στρατηγική Προτεραιότητα 7	Καθιέρωση εθνικών πολιτικών διατήρησης	22
Στρατηγική Προτεραιότητα 8	Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση προγραμμάτων διατήρησης <i>in situ</i>	23
Στρατηγική Προτεραιότητα 9	Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση προγραμμάτων διατήρησης <i>ex situ</i>	24
Στρατηγική Προτεραιότητα 10	Ανάπτυξη και εφαρμογή περιφερειακών και παγκόσμιων μακροπρόθεσμων στρατηγικών διατήρησης	24
Στρατηγική Προτεραιότητα 11	Ανάπτυξη μεθόδων προσέγγισης και τεχνικών προτύπων για τη διατήρηση	25

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 4		
Πολιτικές, Θεσμοί και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων		26
	Εισαγωγή	26
	Μακροπρόθεσμος στόχος	27
Στρατηγική Προτεραιότητα 12	Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των εθνικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένων των Εθνικών Εστιακών Σημείων, για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή μέτρων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, για την ανάπτυξη του τομέα της κτηνοτροφίας	28
Στρατηγική προτεραιότητα 13	Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των εθνικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών υποδομών	28
Στρατηγική προτεραιότητα 14	Ενίσχυση σε εθνικό επίπεδο των ανθρώπινων δεξιοτήτων σχετικά με το χαρακτηρισμό, την καταγραφή, και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, για την αειφόρο χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση	29
Στρατηγική προτεραιότητα 15	Καθιέρωση ή ενίσχυση της κοινής χρήσης των πληροφοριών, της έρευνας και εκπαίδευσης σε διεθνές επίπεδο	29
Στρατηγική προτεραιότητα 16	Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε αναπτυσσόμενες χώρες και χώρες με μεταβατικές οικονομίες, για: <ul style="list-style-type: none"> • το χαρακτηρισμό, καταγραφή, και παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων • την αειφόρο χρήση και ανάπτυξη και • τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων 	30
Στρατηγική προτεραιότητα 17	Καθιέρωση των περιφερειακών εστιακών σημείων και ενίσχυση των διεθνών δικτύων	30
Στρατηγική προτεραιότητα 18	Ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο για το ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων	31
Στρατηγική προτεραιότητα 19	Ευαισθητοποίηση σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο για το ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων	31
Στρατηγική προτεραιότητα 20	Αναθεώρηση και ανάπτυξη εθνικών πολιτικών και νομοθετικών πλαισίων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων	31
Στρατηγική προτεραιότητα 21	Αναθεώρηση και ανάπτυξη των διεθνών πολιτικών και των ρυθμιστικών πλαισίων σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων	32
Στρατηγική προτεραιότητα 22	Συντονισμός των προσπαθειών της Επιτροπής για την πολιτική που διέπει τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων με αυτές άλλων διεθνών οργάνων	33
Στρατηγική προτεραιότητα 23	Ενίσχυση των προσπαθειών για τη συγκέντρωση πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών πόρων, για τη διατήρηση, την αειφορική χρήση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων	33

ΜΕΡΟΣ 3^ο Υλοποίηση και χρηματοδότηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων **35**

Διακήρυξη του Ιντερλάκεν για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 1 Αναγνωρίζοντας τον ουσιαστικό ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, ιδιαίτερα τη συμβολή τους στην ασφάλεια των τροφίμων για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενεές, και έχοντας επίγνωση των απειλών για την ασφάλεια των τροφίμων και την ευημερία των αγροτικών κοινοτήτων λόγω της απώλειας και της διάβρωσης των πόρων αυτών, εμείς, οι αντιπρόσωποι εκατόν εννέα χωρών, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σαράντα δύο οργανισμοί, ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, συγκεντρωθήκαμε στο Ιντερλάκεν της Ελβετίας, φιλοξενούμενοι από την κυβέρνηση της Ελβετίας, στην πρώτη Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, έχοντας επίγνωση των ευθυνών μας και των πολλών προκλήσεων που πρέπει να εξεταστούν, αλλά και με την πεποίθηση ότι μπορεί και πρέπει να σημειωθεί πρόοδος. Αυτή η Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων αποτελεί μια σημαντική συμβολή στη θέσπιση ενός αποτελεσματικού διεθνούς πλαισίου για τη βιώσιμη αξιοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, αλλά και την παγκόσμια ασφάλεια τροφίμων.
- 2 Αναγνωρίζουμε ότι τα κράτη έχουν κυρίαρχα δικαιώματα στους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, για τα τρόφιμα και τη γεωργία.
- 3 Επιβεβαιώνουμε τις κοινές και εθνικές μας ευθύνες για τη διατήρηση, τη βιώσιμη αξιοποίηση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, και αναγνωρίζουμε την αλληλεξάρτηση των χωρών, των περιφερειών και των λαών σχετικά με τους πόρους αυτούς.
- 4 Δεσμευόμαστε για την επίτευξη βιώσιμης αξιοποίησης, ανάπτυξης και διατήρησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Δεσμευόμαστε επίσης, για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στους πόρους αυτούς και τη διασφάλιση της δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίησή τους, σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις και την εθνική νομοθεσία. Ο στόχος μας είναι να αυξήσουμε την παγκόσμια ασφάλεια των τροφίμων, να βελτιώσουμε το επίπεδο διατροφής των ανθρώπων, και να συμβάλουμε στην αγροτική ανάπτυξη.
- 5 Χαιρετίζουμε την Έκθεση για την *Παγκόσμια Κατάσταση των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία*, η οποία συντάχθηκε με την ενεργή συμμετοχή των χωρών και με την καθοδήγηση της Επιτροπής του FAO για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία. Είναι η πρώτη πλήρης παγκόσμια εκτίμηση της κατάστασης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και παρέχει τη βάση για την ανάπτυξη του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 6 Αναγνωρίζουμε ότι η υπάρχουσα ποικιλομορφία στα ζωικά είδη δεν αξιοποιείται στο μέτρο του δυνατού για την αύξηση της παραγωγής τροφίμων, τη βελτίωση της διατροφής του ανθρώπου, και την περαιτέρω στήριξη των αγροτικών κοινοτήτων, ή για πιο αποδοτικά συστήματα παραγωγής. Επισημαίνουμε τη σημαντική συνεχιζόμενη απώλεια φυλών αγροτικών ζώων. Η συνεχιζόμενη διάβρωση και απώλεια των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, θέτουν σε κίνδυνο τις προσπάθειες για την επίτευξη της επάρκειας τροφίμων, της βελτίωσης του επιπέδου διατροφής του ανθρώπου και της ενίσχυσης της αγροτικής ανάπτυξης. Αναγνωρίζουμε ότι οι προσπάθειες για περαιτέρω διατήρηση, ανάπτυξη, βελτίωση και βιώσιμη αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων πρέπει να ενταθούν.

- 7 Αναγνωρίζουμε ότι πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα για τη διατήρηση των φυλών των αγροτικών ζώων που κινδυνεύουν, λόγω του ανησυχητικού ρυθμού διάβρωσης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 8 Αναγνωρίζουμε την ανάγκη να προωθήσουμε την ανάπτυξη εκείνης της γνώσης, ιδιαίτερα μέσω της έρευνας, η οποία συμβάλλει στην αειφορική χρησιμοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 9 Αναγνωρίζουμε ότι οι γενετικοί πόροι των ειδών των αγροτικών ζώων που έχουν ουσιαστική σημασία για τη διασφάλιση της παραγωγής τροφίμων, την εξασφάλιση πόρων διαβίωσης και την ανθρώπινη ευημερία, είναι αποτέλεσμα τόσο της φυσικής επιλογής, όσο και της κατευθυνόμενης επιλογής που έχει πραγματοποιηθεί από μικροϊδιοκτήτες, κτηνοτρόφους, νομαδικούς κτηνοτρόφους και εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής, σε όλο τον κόσμο, εδώ και πολλές γενεές. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός εύρους φυλών αγροτικών ζώων με θετικές επιδράσεις στο περιβάλλον, την ανθρωπότητα και την πολιτιστική κληρονομιά. Συνειδητοποιούμε ότι όλες οι χώρες θα πρέπει να παίξουν το δικό τους ρόλο στη διατήρηση των πόρων αυτών, ως βάση για την ανάπτυξη του ζωικού κεφαλαίου, τη διασφάλιση της παραγωγής τροφίμων και την καλύτερη διατροφή των αγροτικών και αστικών πληθυσμών τους, καθώς επίσης και για τη στήριξη των αγροτικών κοινωνιών.
- 10 Αναγνωρίζουμε ότι η διατήρηση της ποικιλότητας των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία είναι ουσιαστική, γιατί θα επιτρέψει στους κτηνοτρόφους, νομαδικούς κτηνοτρόφους και εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής, να αντιμετωπίσουν τις σημερινές και μελλοντικές προκλήσεις παραγωγής, ως αποτέλεσμα των αλλαγών του περιβάλλοντος, συμπεριλαμβανομένης και της κλιματικής αλλαγής, να ενισχύσουν την ανθεκτικότητα στις ασθένειες και τα παράσιτα, και να ανταποκριθούν σε ενδεχόμενες αλλαγές των απαιτήσεων των καταναλωτών σε προϊόντα ζωικής προέλευσης. Αναγνωρίζουμε επίσης την εγγενή αξία της βιοποικιλότητας και τη σημασία των παραγωγικών φυλών για το περιβάλλον, τη γενετική, την κοινωνία, την οικονομία, την ιατρική, την επιστήμη, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, καθώς και την ηθική ευθύνη μας να διασφαλίσουμε ότι οι γενετικοί πόροι θα είναι διαθέσιμοι στις μελλοντικές γενεές.
- 11 Γνωρίζουμε ότι η ζήτηση για κρέας, γάλα και άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης παρουσιάζει δραματική αύξηση. Η αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της Διακήρυξης της Ρώμης, σχετικά με την Παγκόσμια Ασφάλεια των Τροφίμων, του Σχεδίου Δράσης της Παγκόσμιας Συνάντησης Κορυφής για τα Τρόφιμα, καθώς επίσης και των Στόχων για την Ανάπτυξη της Χιλιετίας, και ιδιαίτερα τον Στόχο 1, εξάλειψη της μεγάλης φτώχειας και πείνας, και τον Στόχο 7, εξασφάλιση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος. Η αειφορική χρήση, αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία έχουν συμβάλει ουσιαστικά στην υλοποίηση της Agenda 21 και της Συνθήκης σχετικά με τη Βιοποικιλότητα.

- 12 Αναγνωρίζουμε την εξαιρετική συμβολή που έχουν, και θα συνεχίσουν να έχουν, για την αειφορική χρήση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, οι τοπικές και αυτόχθονες κοινότητες και οι κτηνοτρόφοι, οι νομαδικοί κτηνοτρόφοι και οι εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής σε όλες τις περιοχές του κόσμου. Αναγνωρίζουμε επίσης, την ιστορική και σχετική συμβολή, όλων όσων ασχολούνται με τη ζωική παραγωγή, οι οποίοι έχουν διαμορφώσει τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, έτσι ώστε να ικανοποιούν τις κοινωνικές ανάγκες. Η ιδιοκτησία και διαχείριση των γενετικών πόρων των ζώων τους, έδωσε σε αυτούς, κατά το παρελθόν, τη δυνατότητα σημαντικής συνεισφοράς. Αυτά τα δύο, δηλαδή η ιδιοκτησία και η διαχείριση, θα πρέπει να διασφαλιστούν ούτως ώστε και στο μέλλον να προκύψουν κοινωνικά οφέλη. Βεβαιώνουμε ότι οι κτηνοτρόφοι θα πρέπει να συμμετέχουν στη δίκαιη και ισότιμη κατανομή των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Βεβαιώνουμε την επιθυμία, ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, να σεβαστούμε, να διαφυλάξουμε και να διασώσουμε την παραδοσιακή γνώση που σχετίζεται με την εκτροφή, επιλογή και αναπαραγωγή των ζώων, ως συμβολή στη διασφάλιση της επιβίωσης, καθώς και την ανάγκη για συμμετοχή, όλων των εμπλεκόμενων φορέων στη λήψη των αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο, για θέματα που αφορούν τη βιώσιμη χρησιμοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 13 Γνωρίζουμε ότι η μελλοντική ζήτηση για προϊόντα ζωικής προέλευσης, πρέπει να ικανοποιηθεί, μέσα στο πλαίσιο της αειφορικής γεωργίας και ανάπτυξης, και γι' αυτό, θα απαιτηθούν ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για την οικονομική ανάπτυξη και την αναζήτηση των κοινωνικών, πολιτιστικών και περιβαλλοντικών στόχων. Κατανοούμε την ανάγκη για υιοθέτηση διαχειριστικών προσεγγίσεων, που να συνδυάζουν τα πλεονεκτήματα της παραδοσιακής με τη σύγχρονη γνώση και τις τεχνολογίες, καθώς και την ανάγκη εφαρμογής της έννοιας των αγροτικών οικοσυστημάτων και των ολοκληρωμένων πρακτικών διαχείρισης των φυσικών πόρων.
- 14 Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχουν σημαντικά κενά και αδυναμίες στις δυνατότητες των χωρών και της διεθνούς κοινότητας για την καταγραφή, τον έλεγχο, το χαρακτηρισμό, τη αειφορική χρήση, την ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Αναγνωρίζουμε ότι απαιτούνται σημαντικοί οικονομικοί πόροι για τη μακροπρόθεσμη οικονομική ενίσχυση των εθνικών και διεθνών προγραμμάτων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, έτσι ώστε να αυξήσουμε την παγκόσμια παραγωγή τροφίμων και να συμβάλουμε στη βιώσιμη αγροτική ανάπτυξη. Βεβαιώνουμε την ανάγκη να επανεξετάσουμε τις θεσμικές δυνατότητες, τις δομές διαχείρισης, τα προγράμματα και τις πολιτικές, να προσδιορίσουμε τις ανεπάρκειες και να τις αντιμετωπίσουμε ενισχύοντας τις εθνικές δυνατότητες, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες. Ζητούμε να ενισχυθούν οι συνεργασίες μεταξύ των κυβερνήσεων, των επιστημόνων, των κτηνοτρόφων, των νομαδικών κτηνοτρόφων, των βελτιωτών και των καταναλωτών, για να εντείνουμε τις τρέχουσες προσπάθειες για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και να ξεπεράσουμε σημαντικά κενά και αδυναμίες.
- 15 Αναγνωρίζουμε ότι η μεταφορά των τεχνολογιών, σχετικά με τη αειφορική χρήση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, είναι ουσιαστική για τη διασφάλιση της παραγωγής τροφίμων και τις ανάγκες του αυξανόμενου πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι αυτή θα πρέπει να προωθηθεί, σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις και εθνικές νομοθεσίες. Αναγνωρίζουμε ότι η αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία θα απαιτήσουν την υποστήριξη και τη συμμετοχή των κτηνοτρόφων, των νομαδικών κτηνοτρόφων και των βελτιωτών, των τοπικών και αυτόχθονων κοινωνιών, των οργανώσεων και των θεσμικών φορέων, του ιδιωτικού τομέα και της κοινωνίας των πολιτών. Αναγνωρίζουμε την ανάγκη να προωθήσουμε την τεχνική και οικονομική συνεργασία σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, μεταξύ των χωρών, των διακυβερνητικών οργανώσεων, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και του ιδιωτικού τομέα.

- 16 Σε αυτήν την πρώτη Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη σχετικά με τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων, επικυρώσαμε το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Είμαστε πεπεισμένοι για την εξαιρετικά μεγάλη σημασία της ενσωμάτωσης του Σχεδίου στις εθνικές πολιτικές για τη βιοποικιλότητα και τη γεωργία, στα σχέδια και τα προγράμματα, και ως αναπόσπαστο μέρος της εθνικής, περιφερειακής και διεθνούς συνεργασίας. Αυτό το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, παρέχει ένα αναλυτικό και συνεκτικό πλαίσιο που θα ενισχύσει τις δραστηριότητες διαχείρισης σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, ενισχύοντας τις σχετικές πολιτικές, τους φορείς και τις δεξιότητες. Η υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* θα συμβάλει στη δημιουργία συμπράξεων στο πλαίσιο των τρεχουσών δραστηριοτήτων, καθώς επίσης και θα διευκολύνει την αποδοτικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων οικονομικών και ανθρωπίνων πόρων, ενώ θα απαιτήσει περισσότερη προσπάθεια για τη διαφύλαξη επαρκών οικονομικών πόρων για την υποστήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών.
- 17 Αναγνωρίζουμε ότι η παροχή νέων και πρόσθετων πόρων θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μια ουσιαστική διαφορά στη δυνατότητα του κόσμου να στραφεί στη βιώσιμη αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Επομένως, συστήνουμε να γίνονται σταθερά βήματα έτσι ώστε να εξασφαλιστεί μια ικανοποιητική αύξηση των οικονομικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων* από τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατικές οικονομίες.
- 18 Αναγνωρίζουμε ότι η κύρια ευθύνη για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* ανήκει στις εθνικές κυβερνήσεις. Αναλαμβάνουμε να τηρήσουμε τις δεσμεύσεις μας για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, σύμφωνα με τις εθνικές μας δυνατότητες και τους οικονομικούς μας πόρους. Καλούμε όλους τους ανθρώπους, τις κοινότητες και τις οργανώσεις τους, να ενωθούν μαζί μας για τον κοινό αυτό σκοπό.
- 19 Αναγνωρίζουμε τον ουσιαστικό ρόλο του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών στην υποστήριξη των εθνικά καθοδηγούμενων προσπαθειών, για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Καλούμε την Επιτροπή των Γενετικών Πόρων για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών να επιβλέπει, να αξιολογεί και να πληροφορεί για την πρόοδο της υλοποίησης του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 20 Εκφράζουμε θερμά την ευγνωμοσύνη μας στην κυβέρνηση της Ελβετίας για τη φιλοξενία της Διεθνούς Τεχνικής Διάσκεψης σχετικά με τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία, για τις εξαιρετικές διευκολύνσεις που παρασχέθηκαν, και την πολύ γενναιόδωρη φιλοξενία, οι οποίες συνέβαλαν στην επιτυχία της Διάσκεψης.

Υιοθετήθηκε την 7η Σεπτεμβρίου 2007.

Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 1 Οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία¹ αποτελούν βασικό συστατικό της βιολογικής βάσης για την παγκόσμια ασφάλεια των τροφίμων, και συμβάλλουν στην εξασφάλιση πόρων επιβίωσης ενός και πλέον δισεκατομμυρίου ανθρώπων. Μια βάση γενετικών πόρων που χαρακτηρίζεται από ποικιλομορφία είναι ουσιαστική για την ανθρώπινη επιβίωση και ευημερία, και συμβάλλει στην εξάλειψη της πείνας: οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων είναι εντελώς απαραίτητοι για σκοπούς προσαρμογής στις μεταβαλλόμενες κοινωνικοοικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες, συμπεριλαμβανομένης και της κλιματικής αλλαγής. Αποτελούν την πρώτη ύλη για τους εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής και τις πιο ουσιαστικές εισροές για τους κτηνοτρόφους. Είναι απαραίτητοι για την αειφορική αγροτική παραγωγή. Με την κατάλληλη διαχείριση, δεν πρόκειται να εξαντληθούν ποτέ, καθώς δεν υπάρχει εκ προοιμίου κανένα ασυμβίβαστο μεταξύ της αξιοποίησης και της διατήρησης. Η διατήρηση και η αειφορική χρήση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, και η δίκαιη και ισότιμη κατανομή των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίησή τους αποτελούν θέματα διεθνούς ενδιαφέροντος, και το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων* παρέχει, για πρώτη φορά, ένα διεθνώς συμφωνημένο πλαίσιο για τον τομέα. Η προώθηση της ευρείας χρησιμοποίησης της βιοποικιλότητας του ζωικού κεφαλαίου, μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ανθρώπινης υγείας και διατροφής, και να διευρύνει τις δυνατότητες για διαφοροποίηση των μέσων επιβίωσης και για τη δημιουργία εισοδήματος.

Ανάπτυξη του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 2 Το 1990, με πρωτοβουλία του FAO ξεκίνησε η προετοιμασία ενός εκτενούς προγράμματος για τη αειφορική διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε παγκόσμιο επίπεδο. Το 1993, ο FAO παρουσίασε την Παγκόσμια Στρατηγική για τη Διαχείριση των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων, για να καθοδηγήσει τις προσπάθειες σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο με στόχο την ενίσχυση της συμβολής των εξημερωμένων ζώων και των προϊόντων τους στην ασφάλεια των τροφίμων και την αγροτική ανάπτυξη και την παρεμπόδιση της διάβρωσης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 3 Από το 1997, η διακυβερνητική Επιτροπή του FAO για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία, έχει κατευθύνει, μια διαδικασία με την ενεργό συμμετοχή της κάθε χώρας, για την προετοιμασία της *Παγκόσμιας Κατάστασης των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων* για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία. Το 2001, ο FAO προσκάλεσε όλες τις χώρες να υποβάλουν Έκθεση σχετικά με την κατάσταση και τις τάσεις των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, τις τρέχουσες και ενδεχόμενες συνεισφορές τους στα τρόφιμα, τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη και την κατάσταση σε εθνικό επίπεδο της ικανότητας τους να διαχειρίζονται τους πόρους τους, καθώς και κατάλογο των προτεραιοτήτων τους.
- 4 Οι Εκθέσεις των χωρών καταδεικνύουν τη σημαντική και αναντικατάστατη συμβολή της ποικιλότητας των αγροτικών ζώων στην ασφάλεια των τροφίμων και την ανάπτυξη των εθνών. Δείχνουν ότι το μέγιστο του δυναμικού των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων δεν έχει ακόμα αναγνωριστεί, και επιβεβαιώνουν τη σοβαρή διάβρωση της γενετικής ποικιλομορφίας, τόσο στις αναπτυσσόμενες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

¹ Η Διεθνής Διάσκεψη χρησιμοποιεί την ακόλουθη ορολογία.

Σε όλο το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, ο όρος *Γενετικοί Πόροι των Αγροτικών Ζώων* αναφέρεται ειδικά στους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων που χρησιμοποιούνται ή ενδεχομένως είναι χρήσιμοι για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Ο όρος *Ζωικό Κεφάλαιο*, όπως χρησιμοποιείται στο κείμενο περιλαμβάνει όλα τα εξημερωμένα ζώα που χρησιμοποιούνται για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Συνεπώς ο όρος περιλαμβάνει τόσο τα πτηνά όσο και τα θηλαστικά που συνεισφέρουν στα τρόφιμα και τη γεωργία. Η Διάσκεψη εισηγήθηκε στο FAO την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών των όρων.

- 5 Αυτή η διάβρωση έχει πολλές αιτίες, συμπεριλαμβανομένων των αλλαγών στα παραγωγικά συστήματα, της εκμηχάνισης, της απώλειας των οριοθετημένων βοσκοτόπων, των φυσικών καταστροφών, της εκδήλωσης ασθενειών, των ακατάλληλων πολιτικών και πρακτικών επιλογής και αναπαραγωγής, των άστοχων εισαγωγών ξενικών φυλών υψηλών αποδόσεων, της απώλειας του αισθήματος ασφάλειας των εκτροφέων ως προς το δικαίωμα κατοχής γης και της πρόσβασης σε άλλους φυσικούς πόρους, της αλλαγής καλλιεργητικών πρακτικών, της διάβρωσης των παραδοσιακών θεσμών και κοινωνικών σχέσεων, της επίδρασης της αύξησης του πληθυσμού και της αστικοποίησης, και της αποτυχίας να αξιολογηθεί ο αντίκτυπος των πρακτικών από την άποψη της αειφορίας, και της ανάπτυξης κατάλληλων πολιτικών και οικονομικών μέτρων. Η διάβρωση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων απειλεί τη δυνατότητα των κτηνοτρόφων και των κατόχων ζωικού κεφαλαίου να ανταποκριθούν στις περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των μεταβαλλόμενων διατροφικών και καταναλωτικών προτιμήσεων.

Δομή και οργάνωση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 6 Το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων αποτελείται από τρία μέρη: την Αιτιολόγηση για το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων, τις Στρατηγικές Προτεραιότητες για Δράση και την Υλοποίηση και Χρηματοδότηση.

Η αιτιολόγηση για το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 7 Οι Στρατηγικές Προτεραιότητες για Δράση, που περιλαμβάνονται στο Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων, εισηγούνται συγκεκριμένα μέτρα για να αντιστραφούν οι τρέχουσες τάσεις της διάβρωσης και της περιορισμένης χρησιμοποίησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Η εφαρμογή των Στρατηγικών Προτεραιοτήτων για Δράση, συμβάλλει σημαντικά στις διεθνείς προσπάθειες για την προώθηση της ασφάλειας των τροφίμων και την αειφορική ανάπτυξη καθώς και την εξάλειψη της φτώχειας, σύμφωνα με τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας και άλλες διεθνείς υποχρεώσεις.
- 8 Για πρώτη φορά, η Παγκόσμια Κατάσταση των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων όλου του πλανήτη, παρέχει μια εκτενή παγκόσμια αξιολόγηση του ρόλου, της αξίας και της κατάστασης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, η οποία αναδεικνύει τη σημασία του κτηνοτροφικού τομέα, στο πλαίσιο της γεωργίας. Οι συγκεκριμένες Στρατηγικές Προτεραιότητες για Δράση για την αειφορική χρήση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, που περιλαμβάνονται σε αυτό το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων θεωρούνται αναγκαίες, λόγω της μεγάλης σημασίας που έχουν για την παγκόσμια ασφάλεια των τροφίμων, και λόγω των συγκεκριμένων χαρακτηριστικών της βιοποικιλότητας των αγροτικών ζώων ως αναπόσπαστο τμήμα των αγροτικών οικοσυστημάτων.
- 9 Η γενετική ποικιλότητα του ζωικού κεφαλαίου και οι επιλογές για τη αξιοποίησή του, συζητούνται συνήθως υπό την έννοια των φυλών. Οι "Φυλές" είναι περισσότερο πολιτιστικές έννοιες παρά φυσικές οντότητες, και η έννοια της φυλής διαφέρει από χώρα σε χώρα. Αυτό είναι ένα γεγονός που καθιστά το χαρακτηρισμό σε γενετικό επίπεδο πολύ δύσκολο. Για τη αειφορική διαχείριση, η ποικιλότητα πρέπει να εξεταστεί και να γίνει κατανοητή σε επίπεδο ειδών, μεταξύ των φυλών, αλλά και εντός των φυλών.
- 10 Στα κύρια χαρακτηριστικά των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων περιλαμβάνονται:
 - Η ποικιλότητα των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων είναι ουσιώδης για την ικανοποίηση των βασικών αναγκών διατροφής του ανθρώπου και για την εξασφάλιση μέσωσ επιβίωσης. Συμβάλλει στην κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών, παρέχοντας κρέας, γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά, μαλλί, ρούχα, πόρους για προσωρινό και μόνιμο καταφύγιο, κοπριά για λίπανση, καύσιμα, ηλεκτική δύναμη, βοήθεια στο κυνήγι και εμπορεύσιμα αγαθά. Η γενετική ποικιλότητα καθορίζει, όχι μόνο τη παραγωγικότητα των φυλών των αγροτικών ζώων και τα λειτουργικά χαρακτηριστικά, αλλά και τη δυνατότητα προσαρμογής τους σε διαφορετικά περιβάλλοντα, που περιλαμβάνουν τη διαθεσιμότητα σε τροφή και νερό, το κλίμα, την αντοχή σε παράσιτα και ασθένειες. Οι ποικίλοι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων, ιδιαίτερα στον αναπτυσσόμενο κόσμο, αποτελούν παράγοντα κλειδί στην οικονομική ανάπτυξη. Σε παγκόσμιο επίπεδο, περίπου το 70% των φτωχών αγροτών εξαρτάται από το ζωικό κεφάλαιο ως σημαντικό μέσο εξασφάλισης των πόρων επιβίωσης. Η ποικιλότητα αυτών των πόρων, και η συνακόλουθη προσαρμοστικότητα των ειδών και των φυλών στις ακραίες συνθήκες ξηρασίας, υγρασίας, κρύου και ζέστης, κάνουν δυνατή την επιβίωση των ανθρώπων σε μερικές από τις πιο αφιλόξενες περιοχές της γης, από τις Αρκτικές και ορεινές ζώνες στις ακραία ζεστές και ξηρές περιφέρειες, όπου δεν μπορεί ο άνθρωπος να στηρίζεται αποκλειστικά στην παραγωγή καλλιεργούμενων ειδών.

- Περισσότεροι από 7000 αυτόχθονες πληθυσμοί φυλών αγροτικών ζώων έχουν δημιουργηθεί από κτηνοτρόφους και ποιμενικούς κτηνοτρόφους, σε διαφορετικά περιβάλλοντα στα 12000 χρόνια που ακολούθησαν την πρώτη εξημέρωση ζωικών ειδών. Αυτές οι φυλές αντιπροσωπεύουν σήμερα, μοναδικούς συνδυασμούς γονιδίων. Κατά συνέπεια όλοι οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων, για τα τρόφιμα και τη γεωργία είναι το αποτέλεσμα της ανθρώπινης παρέμβασης: έχουν επιλεγεί συνειδητά και έχουν βελτιωθεί από τους ποιμενικούς κτηνοτρόφους και τους κτηνοτρόφους από την αρχή της γεωργικής δραστηριότητας και έχουν εξελιχθεί μαζί με τις οικονομίες, τους πολιτισμούς, τα συστήματα γνώσης και τις κοινωνίες. Αντίθετα από τη βιοποικιλότητα των περισσότερων άγριων ειδών, οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων απαιτούν συνεχή και ενεργή ανθρώπινη διαχείριση, με ιδιαίτερη προσοχή λόγω της μοναδικής τους φύσης.
- Οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία ούτε διατηρούνται, ούτε αξιοποιούνται στο βαθμό που θα έπρεπε, ανάλογα με την δυναμική σημαντική συμβολή τους στη εξάλειψη της πείνας και της φτώχειας, και στη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Οι περισσότερες χώρες είναι ιδιαίτερα αλληλοεξαρτώμενες, όσον αφορά τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων. Τα γονίδια, οι γονότυποι και οι πληθυσμοί των ζώων, έχουν εξαπλωθεί σε όλο τον πλανήτη, από τους αρχαίους χρόνους, μέσω της διάδοσης της γεωργίας και του κυρίαρχου ρόλου του ζωικού κεφαλαίου στις μεταναστεύσεις του ανθρώπου. Τα ζώα αποτελούσαν μέσα συγκοινωνίας και εμπορίου σε πολλές περιοχές. Οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων συνέχισαν, χωρίς διακοπή, να αναπτύσσονται και να βελτιώνονται από τους ποιμενικούς κτηνοτρόφους και τους κτηνοτρόφους, τόσο μέσα, όσο και έξω από τα ιστορικά κέντρα εξημέρωσης. Επιπλέον, έχει γίνει συστηματική ανταλλαγή των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων διηπειρωτικά και πέρα από τους ωκεανούς, για τα τελευταία 500 έτη, ενισχύοντας αυτήν την αλληλεξάρτηση. Με παγκόσμιους όρους, τα περισσότερα συστήματα παραγωγής τροφίμων και γεωργίας, εξαρτώνται παγκοσμίως από το ζωικό κεφάλαιο που έχει εξημερωθεί αρχικά αλλού, και τις φυλές που αναπτύσσονται σε άλλες χώρες και περιοχές. Αυτά τα μοναδικά γνωρίσματα των αγροτικών ζώων, πρέπει να ληφθούν υπόψη στην εξασφάλιση της δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ωφελειών που προέρχονται από τους πόρους αυτούς, και στην προσπάθεια καθορισμού της μελλοντικής πολιτικής και των ρυθμιστικών μέτρων.
- Οι περισσότεροι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων σήμερα διατηρούνται *in situ*, από τους κτηνοτρόφους και τους νομαδικούς κτηνοτρόφους και τις κοινότητές τους, ως αναπόσπαστα συστατικά των αγροτικών οικοσυστημάτων, των οικονομιών και των πολιτισμών τους. Τα αγροτικά ζώα διαδραματίζουν συχνά τους βασικούς ρόλους στους μύθους, τους πολιτισμούς, τις θρησκείες, τις παραδόσεις και τις κοινωνικές πρακτικές. Εκτός από τα ίδια τα ζώα, τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης έχουν ισχυρές κοινωνικοοικονομικές και πολιτιστικές λειτουργίες σε πολλές κοινωνίες, και ακόμα παίζουν σημαντικό ρόλο στο διατολόγιο και τη διατροφή.
- Οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων, συνεχίζουν να έχουν σήμερα αυτόν το σημαντικό κοινωνικό, πολιτιστικό και δομικό ρόλο σε αυτόχθονες και εντόπιες κοινότητες: η πολιτιστική σημασία των ζώων είναι συχνά ένας παράγοντας κλειδί για την *in situ* διατήρηση. Ο σημαντικός ρόλος των κατόχων ζωικού κεφαλαίου, των νομαδικών κτηνοτρόφων, και των τοπικών κοινοτήτων στη χρησιμοποίηση και την ανάπτυξη των πόρων ζωικού κεφαλαίου είναι αναγνωρισμένος. Σε μερικές χώρες, οι κάτοχοι ζωικού κεφαλαίου έχουν συγκεκριμένα δικαιώματα σε αυτούς τους πόρους, σύμφωνα με την εθνική τους νομοθεσία ή κατά παράδοση.
- Οι φυλές των αγροτικών ζώων συμβάλλουν στις ουσιαστικές λειτουργίες του αγροτικού οικοσυστήματος, όπως η ανακύκλωση των θρεπτικών συστατικών, η διασπορά των σπόρων και η διατήρηση βιότοπων. Οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων και τα συστήματα διαχείρισης των ζώων, είναι ένα αναπόσπαστο τμήμα των οικοσυστημάτων και των παραγωγικών οικοτόπων σε όλο τον κόσμο. Με την εποχιακή μετακίνηση του κοπαδιού τους, οι νομαδικοί κτηνοτρόφοι συνδέουν διαφορετικά οικοσυστήματα. Τα συστήματα παραγωγής που βασίζονται στη γή, τα οποία περιλαμβάνουν τόσο το φυτικό όσο και το ζωικό συστατικό, χρειάζονται τη συνδιαχείριση των διάφορων συστατικών της βιολογικής ποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων του εδάφους, των καλλιεργούμενων φυτών, των οριοθετημένων βοσκοτόπων και των λιβαδιών, των χορτοδοτικών φυτών και της άγριας ζωής.

- Η έκταση και ο ρυθμός απώλειας των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, είναι ακόμα δύσκολο να υπολογιστούν, παρά τη σαφέστερη εικόνα για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων που έχει προκύψει μέσα από την καθοριζόμενη από κάθε χώρα πορεία προετοιμασίας της *Παγκόσμιας Κατάστασης των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων*. Η έλλειψη πληροφόρησης καθυστερεί τη λήψη αποφάσεων, σχετικά με το τι πρέπει να διατηρηθεί και να αναπτυχθεί, αλλά και σχετικά με το πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν καλύτερα, οι περιορισμένοι πόροι που είναι διαθέσιμοι για διατήρηση. Οι βασικές γραμμές σύμφωνα με τις οποίες θα μπορούσε να μετρηθεί η αλλαγή είναι ακόμα ασαφείς και οι μεθοδολογίες για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση, δεν έχουν εναρμονιστεί για την καθιέρωση συγκεκριμένων πρωτοκόλλων. Εν τούτοις, υπάρχουν ενδείξεις ότι πολυάριθμες φυλές έχουν εξαφανιστεί, και πολύ περισσότερες θα εξαφανιστούν εάν οι χώρες δεν εφαρμόσουν γρήγορα μέτρα διατήρησης. Ενώ μερικές χώρες αναγνωρίζουν την ανάγκη διατήρησης των εθνικών γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, η παγκόσμια ανταπόκριση είναι μέχρι τώρα σποραδική και ανεπαρκής. Πιο συγκεκριμένα, σε πολλές εγχώριες φυλές, ιδιαίτερα εκείνες που έχουν διατηρηθεί από φτωχούς αγρότες σε δυσμενή περιβάλλοντα στις αναπτυσσόμενες χώρες, δεν έχει προχωρήσει σε βάθος ο χαρακτηρισμός. Αυτοί οι ζωικοί πληθυσμοί περιέχουν, πιθανώς, πολλά πολύτιμα γνωρίσματα προσαρμοστικότητας και με την εξαφάνισή τους, προτού κατανοηθούν πλήρως, η ιδιαίτερη αξία τους μπορεί να χαθεί για πάντα.
- Τα παραδοσιακά συστήματα παραγωγής απαιτούσαν ζώα πολλών κατευθύνσεων, τα οποία, αν και λιγότερο παραγωγικά σε σχέση με τις υψηλές αποδόσεις φυλές, είναι πιθανό να κατέχουν πολύτιμα λειτουργικά χαρακτηριστικά. Η σύγχρονη γεωργία έχει αναπτύξει εξειδικευμένες φυλές που βελτιστοποιούν συγκεκριμένες παραγωγικές ιδιότητες. Οι σύγχρονοι εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής έχουν επιτύχει εντυπωσιακή αύξηση της παραγωγικότητας σε παραγωγικά συστήματα που απαιτούν υψηλές εισροές. Το ζωικό κεφάλαιο σήμερα, συμβάλλει στο 30% της ακαθάριστης εγχώριας γεωργικής παραγωγής στις αναπτυσσόμενες χώρες, με αναμενόμενη αύξηση ίση με 39% μέχρι το 2030. Μόνο τα 14 από τα 30 και πλέον εξημερωμένα είδη θηλαστικών και πουλιών, παρέχουν στον άνθρωπο το 90% της διατροφής του με προϊόντα ζωικής προέλευσης. Τα πέντε κύρια είδη ζωικού κεφαλαίου: τα βοοειδή, τα πρόβατα, οι αίγες, οι χοίροι και τα κοτόπουλα, παρέχουν την πλειονότητα των παραγομένων προϊόντων, και από τα είδη αυτά, ένας μικρός αριθμός διεθνών διασυννοριακών φυλών², υπολογίζεται ότι συμμετέχει με ένα ολόενα αυξανόμενο μερίδιο, στη συνολική παραγωγή. Αυτή η διαδικασία οδηγεί σε στένεμα της γενετικής βάσης, καθώς φυλές αλλά και είδη, εγκαταλείπονται ως αποτέλεσμα των πιέσεων της αγοράς. Στις εμπορικές φυλές, η υψηλή ένταση επιλογής οδηγεί σε μια πιο στενή γενετική βάση, με ενδεχόμενους κινδύνους για τη σημερινή και τη μελλοντική ασφάλεια τροφίμων. Τα προγράμματα και οι πολιτικές επιλογής και βελτίωσης, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους το εύρος της γενετικής παραλλακτικότητας εντός των πληθυσμών και των φυλών, πράγμα ουσιαστικό για την εξέλιξη της ζωικής παραγωγής προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του μέλλοντος. Η μακροπρόθεσμη ικανότητα υποστήριξης των προγραμμάτων επιλογής, απαιτεί συστηματικό προσδιορισμό των γενετικών αλλαγών και προσαρμογή των επιλεκτικών στόχων.
- Οι υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση των πολιτικών σε πολλές χώρες και διεθνώς, σπάνια είναι ενημερωμένοι για τις ποικίλες και σημαντικές συνεισφορές των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων στα τρόφιμα και τη γεωργία και για τα παραδοσιακά δικαιώματα των κατόχων ζωικού κεφαλαίου, όπου αυτά είναι δυνατό να υφίστανται, σε εθνικό επίπεδο. Η αειφορική αξιοποίηση και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων ήταν, και συνεχίζει γενικά να είναι, χαμηλή προτεραιότητα στην ανάπτυξη αγροτικών, περιβαλλοντικών, εμπορικών πολιτικών, και πολιτικών για την υγεία του ανθρώπου και των ζώων. Το αποτέλεσμα είναι η αποτυχία στην επένδυση επαρκών πόρων για την ουσιαστική ανάπτυξη των θεσμικών φορέων και των δεξιοτήτων.

2 Ο FAO έχει συνδέσει πληθυσμούς φυλών οι οποίες πιθανόν να ανήκουν σε μια κοινή δεξαμενή γονιδίων και μπορούν κατά συνέπεια να θεωρούνται ως μια φυλή. Ο όρος που χρησιμοποιείται γ'αυτές τις φυλές είναι «διασυννοριακές φυλές». Περιφερειακές διασυννοριακές φυλές απαντώνται σε αρκετές χώρες μιας περιοχής, και διεθνείς διασυννοριακές φυλές απαντώνται σε περισσότερες από μια περιοχές. Η χρήση του όρου «διασυννοριακές φυλές» δεν επηρεάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα των χωρών εντός της εθνικής τους δικαιοδοσίας.

- Η διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων είναι ένας σύνθετος στόχος, επειδή σχετίζεται απαραίτητως τόσο με εξειδικευμένα ζητήματα για τους πόρους (όπως η επιλογή, ή η διατήρηση των φυλών), όσο και με διατομεακά θέματα που έχουν επιπτώσεις στους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, όπως μέτρα υγείας των ζώων, πρότυπα ανάπτυξης και εμπορίου και η διαχείριση του περιβάλλοντος. Επιπλέον, οι ευθύνες επιμερίζονται σε τομείς και θεσμικά όργανα, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- 11 Οι στρατηγικά σχεδιασμένες παρεμβάσεις για τη διατήρηση, την αξιοποίηση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, είναι απαραίτητες, αλλά οι χώρες αντιμετωπίζουν σύνθετες προκλήσεις στην προσπάθειά τους να διαμορφώσουν καλύτερα τις σχετικές εθνικές και διεθνείς πολιτικές. Η ενίσχυση των δεξιοτήτων σε όλα τα επίπεδα, είναι ένα στοιχείο κλειδί του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων*. Το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων* έχει ως στόχο την προώθηση μιας πραγματικής, συστηματικής και αποδοτικής ολοκληρωμένης προσέγγισης, η οποία ασχολείται με αρμονικό τρόπο με την ανάπτυξη των θεσμών, των ανθρώπινων πόρων, του πλαισίου των συνεργασιών και την κινητοποίηση πόρων.
 - 12 Ενέργειες σχετικές με την *in situ* διατήρηση, με την *ex situ* διατήρηση και με την αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, έχουν σε μεγάλο βαθμό επιδιωχθεί χωρίς συντονισμό και επαρκείς διασυνδέσεις: το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* στοχεύει στη βελτίωση αυτής της κατάστασης. Κάποια απώλεια εντόπιων φυλών είναι αναπόφευκτη, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες μεταβολές στα παραγωγικά συστήματα στις αναπτυσσόμενες και αναπτυσσόμενες χώρες, και την περιορισμένη διαθεσιμότητα πόρων για διατήρηση. Εντούτοις, το να επιτρέψει κανείς να συμβεί ως εντελώς τυχαία και χωρίς επίβλεψη διαδικασία, σημαίνει ότι αποδέχεται την απώλεια πόρων με ενδεχόμενη σημαντική μακροπρόθεσμή αξία, χωρίς να αξιολογηθεί αυτός ο κίνδυνος. Οι χώρες και η διεθνής κοινότητα, πρέπει να έχουν επίγνωση των απωλειών που είναι πιθανό να συμβούν, και πρέπει να συζητήσουν και να συμφωνήσουν ποιες απώλειες είναι προετοιμασμένες να δεχτούν και ποιες επενδύσεις απαιτούνται για τη διάσωση και τη διατήρηση κρίσιμης ζωικής γενετικής ποικιλότητας. Η διεθνής ερευνητική κοινότητα πρέπει να παρέχει τις επιστημονικές κατευθύνσεις για τις στρατηγικές αποφάσεις κάτω από συνθήκες ελλιπούς πληροφόρησης.
 - 13 Στις περισσότερες χώρες, η βάση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων για την *in situ* διατήρηση, την *ex situ* διατήρηση και την καλύτερη αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία είναι ανεπαρκής, και υπάρχουν πολλά κενά καθώς και αναποτελεσματικότητα. Επιπλέον, οι δυνατότητες και οι δραστηριότητες των χωρών και των περιοχών για να ασχοληθούν με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων βρίσκονται σε πολύ διαφορετικά στάδια ανάπτυξης. Το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* θα παράσχει ένα πλαίσιο που έχει συμφωνηθεί από τη διεθνή κοινότητα για την υποστήριξη και την αύξηση της συνολικής αποτελεσματικότητας των εθνικών, περιφερειακών και παγκόσμιων προσπαθειών για τη αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων αγροτικών ζώων και για τη διευκόλυνση της κινητοποίησης για εξεύρεση πόρων, συμπεριλαμβανομένων επαρκών οικονομικών πόρων.

Στόχοι και στρατηγικές του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Ζωικούς Γενετικούς Πόρους

- 14 Το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, προορίζεται να λειτουργήσει ως ένα κυλιόμενο σχέδιο, με έναν αρχικό χρονικό ορίζοντα δέκα ετών, με λήψη των αναγκαίων μέτρων για αειφορική αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.
- 15 Οι κύριοι στόχοι του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων* είναι:
 - η προώθηση της αειφορικής αξιοποίησης και ανάπτυξης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για την ασφάλεια τροφίμων, την αειφορική γεωργία και την ανθρώπινη ευημερία σε όλες τις χώρες,

- η εξασφάλιση της διατήρησης της σημαντικής ποικιλομορφίας των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τις παρούσες και μελλοντικές γενεές, και η ανακοπή της τυχαίας απώλειας αυτών των κρίσιμων πόρων,
 - η προώθηση της δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, και η αναγνώριση του ρόλου της παραδοσιακής γνώσης, των καινοτομιών και των πρακτικών των σχετικών με τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και της αειφορικής αξιοποίησής τους, και όπου απαιτείται, η εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών και νομοθετικών μέτρων,
 - η ικανοποίηση των αναγκών των νομαδικών κτηνοτρόφων και των κτηνοτρόφων σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο μέσα στο πλαίσιο της εθνικής νομοθεσίας, για τη χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο γενετικό υλικό, την πληροφόρηση, τις τεχνολογίες, τους οικονομικούς πόρους, τα αποτελέσματα της έρευνας, τα συστήματα εμπορίας, και τους φυσικούς πόρους, έτσι ώστε να μπορούν να συνεχίσουν να διαχειρίζονται και να βελτιώνουν τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων και να ωφελούνται από την οικονομική τους ανάπτυξη,
 - η προώθηση τρόπων προσέγγισης των αγροτικών οικοσυστημάτων για την αειφορική αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων,
 - η στήριξη των χωρών και των αρμόδιων φορέων που έχουν την ευθύνη για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων στην εγκαθίδρυση, υλοποίηση και τακτική ανασκόπηση, των εθνικών προτεραιοτήτων για την αειφορική αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων,
 - η ενίσχυση των εθνικών προγραμμάτων και η ανάπτυξη θεσμικών δεξιοτήτων – ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με τις μεταβατικές οικονομίες – ώστε να αναπτύξουν σχετικά περιφερειακά και διεθνή προγράμματα. Τέτοια προγράμματα πρέπει να περιλαμβάνουν την εκπαίδευση, την έρευνα και την κατάρτιση, ούτως ώστε να επιληφθούν θεμάτων σχετικών με το χαρακτηρισμό, την καταγραφή, την παρακολούθηση, τη διατήρηση, την ανάπτυξη και την αειφορική αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων,
 - η προώθηση δραστηριοτήτων που έχουν στόχο την καλύτερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού και την προσέλκυση της προσοχής των κυβερνήσεων και των διεθνών οργανισμών για τις ανάγκες που υπάρχουν αναφορικά με τη βιώσιμη αξιοποίηση και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 16 Το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων βασίζεται στην προϋπόθεση ότι, οι χώρες είναι πλήρως αλληλοεξαρτώμενες όσον αφορά τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, και ότι η ουσιαστική διεθνής συνεργασία είναι απαραίτητη. Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύχθηκε το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων, λαμβάνοντας υπόψη τις ακόλουθες παραμέτρους και συνθήκες:
- Η ποικιλότητα των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, θα εξασφαλίσει τη δυνατότητα του κτηνοτροφικού τομέα να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της αγοράς και των περιβαλλοντικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος και της εμφάνισης ασθενειών. Οι κτηνοτρόφοι και οι νομαδικοί κτηνοτρόφοι, απαιτούν φυλές αγροτικών ζώων που να ικανοποιούν τις τοπικές ανάγκες και παρέχουν απασχόληση εντός των αγροτικών κοινοτήτων, και οι οποίες είναι ευπροσάρμοστες σε μια ποικιλία βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των ακραίων κλιματολογικών συνθηκών, της διαθεσιμότητας τροφών, των παρασίτων και άλλων νοσογόνων παραγόντων. Επιπλέον, το ζωικό κεφάλαιο παρέχει μια άμεση πηγή τροφίμων σε περιόδους αποτυχίας της φυτικής συγκομιδής.

- Λόγω της αλληλεξάρτησης, η διατήρηση ενός ποικίλου εύρους γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε όλο τον κόσμο, μειώνει τους κινδύνους σε παγκόσμιο επίπεδο και ενισχύει την παγκόσμια ασφάλεια των τροφίμων.
- Ο βασικός χαρακτηρισμός και η καταγραφή των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και η τακτική παρακολούθηση των πληθυσμών ως προς την παραλλακτικότητα, αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για τις στρατηγικές και τα προγράμματα βελτίωσης των φυλών, για τα προγράμματα διατήρησης, και για το σχεδιασμό αντιμετώπισης απρόβλεπτων καταστάσεων σχετικά με την προστασία πολύτιμων πόρων που κινδυνεύουν με εξαφάνιση.
- Η τήρηση της γενεαλογίας και ο έλεγχος των αποδόσεων των ζώων είναι απαραίτητα για τη συνεχή βελτίωση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Οι εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής, ιδιώτες και δημόσιοι φορείς και οι οργανισμοί βελτίωσης, και οι απαιτήσεις της αγοράς, διαδραματίζουν ένα κρίσιμο ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση. Σε πολλές χώρες, πολύ λίγα έχουν γίνει σε αυτόν τον τομέα, με εξαίρεση ορισμένες φυλές.
- Η διατήρηση και η αειφορική χρήση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, απαιτούν μια μικτή προσέγγιση που περιλαμβάνει *in situ* και *ex situ* προσπάθειες. Αναγνωρίζεται συνεχώς όλο και περισσότερο ότι, λόγω της παρούσας ταχείας διάβρωσης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, οι αποτελεσματικές και οικονομικώς αποδοτικές *ex situ* στρατηγικές διατήρησης πρέπει να εφαρμοστούν στο προσεχές μέλλον συμπληρωματικά της *in situ* διατήρησης. Μια ολιστική σχεδιασμένη προσέγγιση των στρατηγικών διατήρησης και αξιοποίησης, πρέπει να αναζητεί στρατηγικές προτεραιότητες σε επίπεδο αγροκτήματος, κοινότητας, οργανισμών βελτίωσης, σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, προκειμένου να επιτύχει το μέγιστο αποτέλεσμα και να είναι βιώσιμη.
- Οι νομαδικοί κτηνοτρόφοι, οι κτηνοτρόφοι και οι εκτροφείς επιλεγμένων ζώων αναπαραγωγής, ατομικά και συλλογικά, οι τοπικές και αυτόχθονες κοινότητες, διαδραματίζουν έναν κρίσιμο ρόλο στην *in situ* διατήρηση και την εξέλιξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Είναι σημαντικό να γίνουν καλύτερα κατανοητοί και να υποστηριχθούν οι ρόλοι τους, σε ένα πλαίσιο ραγδαίας οικονομικής και κοινωνικής αλλαγής, έτσι ώστε να μπορέσουν να παίξουν ένα αποτελεσματικό ρόλο στην *in situ* διαχείριση, και να μοιράζονται δίκαια και ισότιμα τα ωφέληματα που θα προκύπτουν από την αξιοποίηση αυτών των πόρων. Ένας αριθμός εμπλεκόμενων φορέων μπορούν να βοηθήσουν τους κατόχους ζωικού κεφαλαίου και τις κοινότητές τους να παίξουν αυτό το ρόλο: οι ερευνητές, οι φορείς γεωργικών εφαρμογών, ο ιδιωτικός τομέας, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και οι τοπικοί συνεταιρισμοί.
- Ένας μεγάλος αριθμός φυλών αγροτικών ζώων, παρέχει σημαντικές υπηρεσίες σε συγκεκριμένα οικοσυστήματα, ιδιαίτερα στους βοσκότοπους, και αυτό συχνά αποτελεί ισχυρό κίνητρο για τη διατήρησή των ζώων *in situ*. Τέτοιοι παραγωγικοί δεσμοί μεταξύ των φυλών και των αγροτόπων, πρέπει να διατηρηθούν και να τύχουν καλύτερης διαχείρισης, μέσω των κατάλληλων πολιτικών και στρατηγικών χρήσης της γης. Τα άγρια είδη ζώων που είναι συγγενικά των κατοικίδιων, καθώς και φυλές ζώων που περιήλθαν σε άγρια/ημιάγρια κατάσταση, χρήζουν επίσης προστασίας.
- Η αποτελεσματική διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, σε όλα τα επίπεδα, εξαρτάται από το συνυπολογισμό και την πρόθυμη συμμετοχή όλων των σχετικών εμπλεκόμενων φορέων. Αναφορικά με τη συμμετοχή των διαφόρων φορέων χρειάζεται να υπάρχουν τέτοιες διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι τα συμφέροντα όλων, είναι σεβαστά και ισορροπημένα.

- 17 Οι Στρατηγικές Προτεραιότητες για Δράση περιέχουν τα ακόλουθα 4 Πεδία Στρατηγικών Προτεραιοτήτων:

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 1: Χαρακτηρισμός, Απογραφή και Παρακολούθηση των Τάσεων και των Σχετικών Κινδύνων

Οι δράσεις παρέχουν μια συνεπή, αποδοτική και αποτελεσματική προσέγγιση στην ταξινόμηση των γενετικών πόρων αγροτικών ζώων, και στον προσδιορισμό των τάσεων και των κινδύνων που απειλούν τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 2: Αειφορική Χρήση και Ανάπτυξη

Οι δράσεις αποσκοπούν στην εξασφάλιση της αειφορίας των συστημάτων παραγωγής, εστιάζοντας στην ασφάλεια των τροφίμων και την αγροτική ανάπτυξη.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 3: Διατήρηση

Οι δράσεις εστιάζονται στα βήματα που απαιτούνται για τη διατήρηση της γενετικής ακεραιότητας και παραλλακτικότητας, προς όφελος των παρόντων αλλά και των μελλοντικών γενεών.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 4: Πολιτικές, θεσμοί και ανάπτυξη δεξιοτήτων

Οι δράσεις επιλαμβάνονται άμεσα ζητημάτων που αποτελούν κλειδιά στην πρακτική εφαρμογή, μέσω λογικής και συνεργιστικής ανάπτυξης των απαραίτητων θεσμών και δεξιοτήτων.

- 18 Η σχετική προτεραιότητα ή σημασία κάθε Πεδίου Στρατηγικών Προτεραιοτήτων και οι σχετικές δράσεις είναι δυνατό να διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα και από περιοχή σε περιοχή. Η σχετική βαρύτητα που δίνεται θα εξαρτηθεί από τους ίδιους τους πόρους (είδη και φυλές), τα παραγωγικά συστήματα και τα σχετικά περιβάλλοντα, τις τρέχουσες δυνατότητες διαχείρισης, και τα προγράμματα που βρίσκονται σε εξέλιξη για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 19 Υπάρχει μια ομοιόμορφη παρουσίαση εντός του κάθε Πεδίου Στρατηγικών Προτεραιοτήτων:
- Η *Εισαγωγή* περιγράφει τις ανάγκες, βάσει των Εκθέσεων των Χωρών, και άλλων πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν κατά την προπαρασκευαστική διαδικασία.
 - Ο *Μακροπρόθεσμος στόχος* προσδιορίζει το τελικό αποτέλεσμα που πρόκειται να επιτευχθεί με την εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων. Κατά την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, μπορούν να αναπτυχθούν μετρήσιμοι και χρονικά συνδεδεμένοι στόχοι, οι οποίοι θα βοηθήσουν τη διεθνή κοινότητα να αξιολογήσει την πρόοδο και τις επιτυχίες.
- 20 Κάθε Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων περιέχει μια ομάδα Στρατηγικών Προτεραιοτήτων. Κάθε μία Στρατηγική Προτεραιότητα περιλαμβάνει:
- την *Αιτιολόγηση*, η οποία βασίζεται στα συμπεράσματα της προπαρασκευαστικής διαδικασίας, και συνοψίζει τους λόγους για τους οποίους αυτή είναι μια προτεραιότητα.
 - τις *μεμονωμένες Δράσεις* που προτείνουν λογικά βήματα για την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων ή βελτιώσεων στις παρούσες συνθήκες.
- 21 Μερικές από τις δράσεις θα πρέπει σαφώς να περιλάβουν συγκεκριμένους θεσμούς ή περιφέρειες. Αυτοί δεν αναφέρονται πάντα ονομαστικά στο κείμενο. Η μη αναφορά τέτοιων βασικών συνεργατών, δεν υπονοεί τον αποκλεισμό τους.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 1

Χαρακτηρισμός, Απογραφή και Παρακολούθηση των Τάσεων και των Σχετικών Κινδύνων

Εισαγωγή

- 22 Οι δραστηριότητες που αφορούν το χαρακτηρισμό των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, την καταγραφή και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, διαφέρουν σημαντικά μεταξύ των χωρών. Μερικές χώρες δεν έχουν δεδομένα και συστήματα πληροφόρησης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, και άλλες έχουν συστήματα που απαιτούν σημαντικές βελτιώσεις. Αυτό περιπλέκει και δυσχεραίνει την παγκόσμια παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων που απειλούν αυτούς τους πόρους.
- 23 Η κατανόηση της ποικιλότητας, της κατανομής, των βασικών χαρακτηριστικών, των συγκριτικών αποδόσεων και της παρούσας κατάστασης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων κάθε χώρας είναι ουσιαστική για την αποτελεσματική και αιεφορική αξιοποίησή τους, την ανάπτυξη και τη διατήρησή τους. Πλήρεις εθνικές απογραφές, που υποστηρίζονται από περιοδική παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, αποτελούν τη βασική προϋπόθεση για την αποτελεσματική διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Χωρίς τέτοιες πληροφορίες, μερικοί πληθυσμοί φυλών και τα μοναδικά χαρακτηριστικά που κατέχουν, μπορεί να μειωθούν σημαντικά ή να χαθούν, προτού αναγνωρισθεί η αξία τους και ληφθούν μέτρα για τη διατήρησή τους.
- 24 Η σε βάθος κατανόηση των χαρακτηριστικών των φυλών, είναι απαραίτητη για να καθοδηγήσει τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τα προγράμματα ανάπτυξης και βελτίωσης του ζωικού κεφαλαίου. Οι πληροφορίες από τις απογραφές και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, είναι απαραίτητες στους υπεύθυνους που καθορίζουν πολιτικές, προκειμένου να λάβουν αποφάσεις για δραστηριότητες διατήρησης, ενώ τα αποτελέσματα του χαρακτηρισμού δίνουν τη δυνατότητα στους κτηνοτρόφους να αποφασίσουν ποια φυλή θα χρησιμοποιηθεί υπό τις κρατούσες συνθήκες παραγωγής. Η συγκριτική ανάλυση των αποδόσεων των αυτόχθονων και των ξενικών φυλών - τόσο ως προς τις παραγωγικές, όσο και ως προς τις φυσιολογικές ιδιότητες - απαιτείται για το στρατηγικό προγραμματισμό. Χωρίς τέτοια ανάλυση, η ανάπτυξη των εντόπιων φυλών μπορεί να παραβλεφθεί υπέρ της εισαγωγής του ξενικού γενετικού υλικού ή υπέρ των ανεξέλεγκτων διασταυρώσεων που θα οδηγήσουν στη διάβρωση των εντόπιων φυλών.
- 25 Μια σημαντική δυσκολία στην ολοκλήρωση της παγκόσμιας απογραφής των φυλών αγροτικών ζώων, προκύπτει από το γεγονός ότι, οι περισσότεροι πληθυσμοί δεν ανταποκρίνονται στην έννοια της φυλής, βάσει γενεαλογικού βιβλίου, και δεν είναι καθαρές φυλές με πιστοποιημένα και σταθερά χαρακτηριστικά, αλλά είναι το αποτέλεσμα πολλαπλών διασταυρώσεων μεταξύ διαφορετικών φυλών. Απαιτείται περαιτέρω έρευνα για να εκτιμηθούν οι βέλτιστες προσεγγίσεις που αφορούν αυτούς τους μη χαρακτηρισμένους διασταυρωμένους πληθυσμούς, προκειμένου να συμπεριληφθούν στα αρχεία καταγραφής.
- 26 Υπάρχει μια σαφής ανάγκη για διαλειτουργικά συστήματα δεδομένων και πληροφόρησης, πρότυπα και πρωτόκολλα, προκειμένου να διευκολυνθεί η κοινή χρήση των δεδομένων και των πληροφοριών για τη κατάσταση των φυλών, μεταξύ των χωρών και των περιοχών. Αυτό αποτελεί προαπαιτούμενο για την αποτύπωση της κατάστασης των φυλών σε παγκόσμιο επίπεδο, και τον καθορισμό των προτεραιοτήτων διατήρησης πέρα από το εθνικό επίπεδο. Σε πολλές περιοχές, κενά στα δεδομένα και τις πληροφορίες για την κατάσταση των φυλών ή εμπόδια στην αποτελεσματική κοινή χρήση των δεδομένων και των πληροφοριών ανάμεσα στις χώρες, αποτρέπουν την κοινή ανάπτυξη των διασυνοριακών φυλών.

Μακροπρόθεσμος στόχος

Η πληρέστερη κατανόηση της κατάστασης, των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, και των χαρακτηριστικών όλων των πτυχών και συστατικών των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, με στόχο τη διευκόλυνση της δυνατότητας λήψης αποφάσεων για την αιεφορική αξιοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρησή τους.

Στρατηγική Προτεραιότητα 1

Απογραφή και χαρακτηρισμός των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, έλεγχος των τάσεων και των κινδύνων που συνδέονται με αυτούς, και καθιέρωση εθνικού συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης

Αιτιολόγηση

Η γενετική διάβρωση αποτελεί πρόβλημα που προκαλεί ανησυχία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και ένας αριθμός φυλών ζώων, βρίσκεται σε κίνδυνο εξαφάνισης. Η Παγκόσμια Κατάσταση των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων, αποτελεί την πρώτη παγκόσμια επισκόπηση της ποικιλότητας, της κατάστασης και των τάσεων των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, καθώς και της δυνατότητας διαχείρισης των πόρων αυτών, σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Συχνά τα εθνικά δεδομένα και οι πληροφορίες για τους γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων, δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς.

Η απογραφή, η παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, και ο χαρακτηρισμός πρέπει να ενισχυθούν και να διατηρηθούν για να βοηθήσουν στον καθορισμό των προτεραιοτήτων διατήρησης και των στρατηγικών προγραμμάτων βελτίωσης. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως οι ένοπλες συγκρούσεις, οι επιδημίες, οι ξηρασίες και άλλες περιβαλλοντικές έκτακτες ανάγκες, οι απειλές για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων μπορεί να εμφανισθούν ξαφνικά και να απαιτηθεί άμεση αντιμετώπιση. Η παρακολούθηση των κινδύνων σε επίπεδο χώρας θα βοηθήσει πολύ στην καθιέρωση συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών ανταπόκρισης σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Δράσεις

- 1 Διεξαγωγή ή συμπλήρωση των καταγραφών που αφορούν την τοποθεσία, την πληθυσμιακή κατάσταση, των τάσεων και των χαρακτηριστικών των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 2 Διεύρυνση του χαρακτηρισμού και του ελέγχου των τάσεων και των κινδύνων για τους γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων.
- 3 Ενθάρρυνση της καθιέρωσης θεσμικών ευθυνών και υποδομών για την παρακολούθηση των τάσεων των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων (για παράδειγμα το μέγεθος πληθυσμού και η γενετική παραλλακτικότητα), συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης, της καταγραφής και των γενεαλογικών συστημάτων.
- 4 Προώθηση συμμετοχικών προσεγγίσεων για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, που ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των κατόχων ζωικού κεφαλαίου και των ερευνητών.
- 5 Ανάλυση διεθνούς συνεταιρικής δράσης για την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, των δραστηριοτήτων καταγραφής και χαρακτηρισμού μεταξύ των χωρών με κοινές διασυνοριακές φυλές και παρόμοια συστήματα παραγωγής.
- 6 Ενίσχυση των παγκόσμιων και περιφερειακών συστημάτων πληροφόρησης και δικτύων για την καταγραφή, την παρακολούθηση και το χαρακτηρισμό. Μεταξύ άλλων, το Σύστημα Πληροφόρησης της Ποικιλομορφίας των Αγροτικών Ζώων (DAD-IS) και η Παγκόσμια Βάση Δεδομένων για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία, πρέπει να ενισχυθούν για να έχουν αξιόλογες και συμπυκνωμένες πληροφορίες από τις εθνικές βάσεις δεδομένων και τα συστήματα παρακολούθησης, και να διαχέουν αυτές τις πληροφορίες δίνοντας έμφαση στις απειλές και τις ανάγκες.
- 7 Καθιέρωση ή ενίσχυση των υπάρχοντων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και ανταπόκρισης για τις φυλές που κινδυνεύουν, μέσω της περαιτέρω ανάπτυξης των εθνικών, περιφερειακών και παγκόσμιων μηχανισμών παρακολούθησης κινδύνων και της ενσωμάτωσης των κριτηρίων έγκαιρης προειδοποίησης στις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων.

Στρατηγική Προτεραιότητα 2

Ανάπτυξη διεθνών τεχνικών προτύπων και πρωτοκόλλων για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή, και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων

Αιτιολόγηση

Η μεταξύ χωρών συμβατότητα των βάσεων δεδομένων είναι ουσιαστική για να καταστεί δυνατή η παρακολούθηση των τάσεων και των κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, και ιδιαίτερα οι διασυνοριακοί πληθυσμοί και για την αναθεώρηση των προτεραιοτήτων διατήρησης, καθώς επίσης και για τον εντοπισμό γενετικών πόρων καίριας σημασίας για τη στρατηγική βελτίωση τέτοιων πληθυσμών. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη και χρήση τυποποιημένων μεθόδων και πρωτοκόλλων για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων. Αυτό θα διευκολύνει τη συντονισμένη υποβολή εθνικής έκθεσης στα σχετικά διεθνή φόρουμ. Υπάρχει επίσης ανάγκη συνεργασίας στην έρευνα για το χαρακτηρισμό, ενίσχυση του συντονισμού της υπάρχουσας έρευνας, και βελτίωση της διάχυσης των αποτελεσμάτων των μελετών χαρακτηρισμού. Η ανάπτυξη διεθνών προτύπων για το χαρακτηρισμό, την καταγραφή και την παρακολούθηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων πρέπει να λάβει υπόψη τις υπάρχουσες σχετικές διαδικασίες.

Δράσεις

- 1 Ανάπτυξη συμφωνίας για ένα κοινό σύνολο ελάχιστων κριτηρίων και δεικτών για τη ζωική γενετική ποικιλότητα, περιλαμβανομένων των μέσων για την εκτίμηση του βαθμού κινδύνου και μεθόδων για τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών, κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών παραγόντων που σχετίζονται με τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 2 Ανάπτυξη τεχνικών προτύπων και πρωτοκόλλων για το φαινοτυπικό και μοριακό χαρακτηρισμό, περιλαμβανομένων των μεθόδων για την εκτίμηση των ποσοτικών και ποιοτικών παραγωγικών χαρακτηριστικών, της αξιοποίησης της τροφής, των φυσιολογικών γνωρισμάτων και της οικονομικής αξιολόγησης. Αυτό καθιστά πιθανή την εκτίμηση της συγκριτικής απόδοσης των φυλών σε διαφορετικά περιβάλλοντα παραγωγής.
- 3 Ανάπτυξη πρωτοκόλλων για συμμετοχική παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, και το χαρακτηρισμό των εγχώριων φυλών, τις οποίες διαχειρίζονται αυτόχθονες και τοπικές κοινότητες και κάτοχοι ζωικού κεφαλαίου.
- 4 Ενίσχυση της έρευνας και ανάπτυξη των μεθόδων για το χαρακτηρισμό και την αξιολόγηση των φυλών, αποτίμηση της αξίας τους και σύγκριση. Ανάπτυξη πρωτοκόλλων διαλειτουργικότητας των συστημάτων πληροφόρησης.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 2

Αειφορική Χρήση και Ανάπτυξη

Εισαγωγή

- 27 Η πρόκληση για να επιτευχθεί η επάρκεια και διαθεσιμότητα των τροφίμων και η αειφορική ανάπτυξη για όλους, είναι μεγαλύτερη τώρα από ποτέ. Η αποδοτικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων μαζί με τις κατάλληλες τεχνολογίες και τη βελτιωμένη διαχείριση, προσφέρουν μεγάλες δυνατότητες για την αύξηση της παραγωγής και τη βελτίωση του εισοδήματος των παραγωγών, αποφεύγοντας την εξάντληση των φυσικών πόρων (περιλαμβανομένων των γενετικών πόρων) και μειώνοντας τα απόβλητα και την περιβαλλοντική ρύπανση.
- 28 Στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες, και μερικές αναπτυσσόμενες χώρες, πραγματοποιήθηκε εξαιρετικά ταχεία πρόοδος, κατά τη διάρκεια των προηγούμενων 50 χρόνων, στην ανάπτυξη τεχνικών γενετικής βελτίωσης και παραγωγής των κυριότερων ειδών και φυλών ζώων που συμβάλλουν στη διατροφή των καταναλωτών. Η εντατική επιλογή και η βελτίωση των μεθόδων εκτροφής, οδήγησαν σε αύξηση της παραγωγής κρέατος, γάλακτος ή αυγών σε παραγωγικά συστήματα όπου οι άφθονες ποσότητες υψηλής ποιότητας τροφών και άλλων εισροών προσφέρονται σε εξειδικευμένες φυλές και όπου οι παράγοντες που προκαλούν καταπόνηση στα παραγωγικά ζώα (όπως το δυσμενές κλίμα και οι ασθένειες), μετριάζονται με επενδύσεις κεφαλαίου. Η ταχεία πρόοδος που πραγματοποιήθηκε - με έναν μέσο όρο αύξησης παραγωγής της τάξης του 2% ετησίως - είναι ένας ισχυρός δείκτης του δυναμικού των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για περαιτέρω συμβολή στην επάρκεια των τροφίμων και την αγροτική ανάπτυξη. Εντούτοις, οι τρέχουσες προσπάθειες ανάπτυξης εστιάζονται πρώτιστα σε βραχυπρόθεσμους στόχους παραγωγής, χωρίς μια στρατηγική εκτίμηση των μακροπρόθεσμων και παράλληλων συνεπειών. Η ευρύτερη περιβαλλοντική επίδραση των εντατικών παραγωγικών συστημάτων και η μεταξύ και εντός των φυλών μείωση της γενετικής παραλλακτικότητας συχνά παραβλέπονται.
- 29 Σε πολλές περιπτώσεις, οι αναπτυσσόμενες χώρες στις οποίες η διατροφή των πληθυσμών τους είναι ανάγκη ύψιστης προτεραιότητας, έχουν εστιάσει τις επενδύσεις και τις πολιτικές σε παραγωγικά συστήματα με υψηλές εισροές, χρησιμοποιώντας ξενικές φυλές υψηλών αποδόσεων και όχι στην καθιέρωση μακροπρόθεσμων σχεδίων γενετικής βελτίωσης των εγχώριων φυλών. Η χρησιμοποίηση των ξενικών φυλών με υψηλές αποδόσεις δικαιολογείται υπό τις κατάλληλες συνθήκες διαχείρισης, σε παραγωγικά συστήματα με υψηλές εισροές, ειδικά κοντά στις αστικές περιοχές, όπου υπάρχει αυξανόμενη ζήτηση για προϊόντα ζωικής προέλευσης, και όπου ο ανεφοδιασμός και οι υπηρεσίες μπορούν να υποστηριχτούν. Εντούτοις, υπό πραγματικές συνθήκες στην ύπαιθρο, οι αγρότες και οι κάτοχοι ζωικού κεφαλαίου, αντιμετωπίζουν συχνά δυσκολίες στην εξασφάλιση πρόσθετων τροφών και άλλων εισροών που απαιτούν οι εισαγόμενες φυλές υψηλών αποδόσεων. Επιπλέον, οι ξενικές φυλές, συχνά, δεν αναπαράγονται ή δεν προσαρμόζονται στο τοπικό περιβάλλον στον ίδιο βαθμό με τις εγχώριες φυλές. Επομένως πρέπει να δοθεί αυξημένη προσοχή στην αειφορική αξιοποίηση και την ανάπτυξη των εγχώριων φυλών στα χαμηλών και μεσαίων εισροών παραγωγικά συστήματα. Η επιλογή της διατήρησης ή της ανάπτυξης παραγωγικών συστημάτων σε οριακά περιβάλλοντα, βασισμένη σε γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων με πολλαπλή χρήση, πρέπει να εξεταστεί σε βάθος.
- 30 Η επένδυση στην ανάπτυξη εγχώριων φυλών, θα ωφελήσει τους μικρές κλίμακας και με φτωχούς πόρους, νομαδικούς κτηνοτρόφους και εκτροφείς, και συχνά θα συμβάλει στην αειφορική ανάπτυξη των φτωχότερων περιοχών μιας χώρας. Εντούτοις, ένα σημαντικό εμπόδιο στην περαιτέρω ανάπτυξη των εγχώριων φυλών, είναι η έλλειψη εθνικών στρατηγικών, προγραμμάτων και θεσμικών υποδομών για τη διευκόλυνση των προγραμμάτων γενετικής βελτίωσης στα χαμηλών εισροών συστήματα. Σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες δεν υπάρχουν ενώσεις των κτηνοτρόφων και οργανώσεις των φυλών και η γνώση των νομαδικών κτηνοτρόφων και των εκτροφέων στις σύγχρονες μεθόδους αναπαραγωγής είναι συχνά φτωχή. Απαιτούνται εθνικά θεσμικά όργανα και ερευνητικές υποδομές, ώστε οι υποδομές τεχνικής στήριξης στους κτηνοτρόφους και οι υπηρεσίες για τη φροντίδα της υγείας των ζώων να γίνουν προσιτές σε όλους τους κατόχους ζωικού κεφαλαίου, καθώς επίσης και να ενθαρρύνεται η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

Μακροπρόθεσμος στόχος

Ενίσχυση της αειφορικής αξιοποίησης και ανάπτυξης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε όλα τα σχετικά παραγωγικά συστήματα, ως βασική συμβολή στην επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης, της εξάλειψης της φτώχειας και της προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

**Στρατηγική
Προτεραιότητα 3****Καθιέρωση και ενίσχυση των εθνικών πολιτικών για την αειφορική αξιοποίηση****Αιτιολόγηση**

Στις περισσότερες χώρες δεν υφίστανται διεξοδικές πολιτικές για την υποστήριξη της διατήρησης και ανάπτυξης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων εντός των ορίων τους. Οι πολιτικές της αειφορικής χρήσης, πρέπει να ισορροπούν μεταξύ των στόχων για την επάρκεια των τροφίμων και την οικονομική ανάπτυξη, και των μακροπρόθεσμων στόχων αειφορίας και ικανότητας προσαρμογής. Επιπλέον, οι περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές αλλαγές, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών αλλαγών, της κλιματικής αλλαγής και της ερημοποίησης, απαιτούν ευπροσάρμοστες μεσο-μακροπρόθεσμες πολιτικές και στρατηγικές για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Αυτές οι πολιτικές πρέπει επίσης να εξετάσουν τις συνεισφορές των κατόχων ζωικού κεφαλαίου, των επαγγελματιών κτηνοτρόφων και άλλων παραγόντων που δρουν στη ζωική γενετική ποικιλότητα, να σεβαστούν τα ενδιαφέροντα, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων φορέων, και να λάβουν υπόψη την ανταλλαγή, την πρόσβαση, τη δίκαιη και ισότιμη κατανομή των ωφελειών που προκύπτουν από την αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.

Οι πολιτικές της αειφορικής αξιοποίησης, πρέπει επίσης να συμπεριλάβουν την εκτίμηση της ευρείας γενετικής παραλλακτικότητας μεταξύ και εντός των φυλών, η οποία είναι ουσιαστική για την παρούσα και μελλοντική κτηνοτροφική παραγωγή. Μια προοπτική είναι να διατηρηθεί μια ευρεία παραλλακτικότητα των φυλών μέσα στα οικονομικά παραγωγικά συστήματα. Η αειφορική ζωική παραγωγή πρέπει να μπορεί να ανταποκρίνεται στη ζήτηση της εγχώριας αγοράς και των εξαγωγών, ανάλογα με την περίπτωση, συνδυάζοντας τους κατάλληλους γονοτύπους σε παραγωγικά συστήματα. Οι περισσότερες χώρες στοχεύουν στην ικανοποίηση της εγχώριας κατανάλωσης, ενώ άλλες επιδιώκουν να αντλήσουν εισόδημα και από εξαγωγές ζωικής προέλευσης προϊόντων. Αυτοί οι στόχοι πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ανάπτυξη και αξιολόγηση αειφορικών προγραμμάτων γενετικής βελτίωσης. Ευέλικτες στρατηγικές βελτίωσης, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής και της διασταύρωσης, όπου απαιτείται, πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να προωθήσουν τη αειφορική ανάπτυξη και την οικονομική αποδοτικότητα των τομέων του ζωικού κεφαλαίου. Οι στρατηγικές βελτίωσης πρέπει να διακρίνονται από προσαρμοστικότητα, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις ευκαιρίες παραγωγής και την τεχνολογία.

Δράσεις

- 1 Ανασκόπηση των υφιστάμενων εθνικών πολιτικών αειφορικής αξιοποίησης για να προσδιορισθούν οι επιδράσεις τους στη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 2 Ανάπτυξη, ανάλογα με τις ανάγκες, εθνικών πολιτικών που ενσωματώνουν τη συμβολή των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων στην αειφορική αξιοποίηση, και οι οποίες μπορεί να περιλαμβάνουν καθιέρωση στρατηγικών στόχων για τη βελτίωση και την αειφορική αξιοποίηση, την οικονομική και πολιτιστική αποτίμηση της αξίας των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, και την ανάπτυξη προσεγγίσεων, συμπεριλαμβανομένων και των μηχανισμών υποστήριξης της ευρείας πρόσβασης, δίκαιης και ισότιμης κατανομής των ωφελειών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και τη σχετική παραδοσιακή γνώση.

Στρατηγική Προτεραιότητα 4

Καθιέρωση εθνικών στρατηγικών ανάπτυξης και προγραμμάτων για τα είδη και τις φυλές

Αιτιολόγηση

Για την ικανοποίηση των προβλέψιμων οικονομικών αναγκών των κτηνοτρόφων και των αγορών απαιτείται η ανάπτυξη και η εφαρμογή στρατηγικών βελτίωσης και προγραμμάτων για όλα τα είδη και τις φυλές. Οι οργανισμοί βελτίωσης και τα σχήματα ελέγχου των αποδόσεων που είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για την επίτευξη των στόχων βελτίωσης και αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τις στρατηγικές ανάπτυξης των φυλών, συχνά απουσιάζουν. Οι στόχοι βελτίωσης πρέπει περιοδικά να αξιολογούνται και να λαμβάνουν υπόψη τις επιδράσεις της επιλογής στη γενετική παραλλακτικότητα.

Δράσεις

- 1 Ανάπτυξη μακροπρόθεσμου προγραμματισμού και στρατηγικών προγραμμάτων βελτίωσης λαμβάνοντας υπόψη πληθώρας στοιχείων, που περιλαμβάνουν: προσπάθειες βελτίωσης των λιγότερο χρησιμοποιούμενων φυλών, ιδιαίτερα σε χαμηλών και μεσαίων εισροών παραγωγικά συστήματα, προσδιορισμό της επίδρασης των ξενικών φυλών ζώων και της ανάπτυξης μέτρων για τους παραγωγούς ώστε να επιτευχθούν θετικές επιπτώσεις και να αποτραπούν οι αρνητικές επιδράσεις, κατάρτιση και τεχνική υποστήριξη για τις δραστηριότητες βελτίωσης των νομαδικών κτηνοτρόφων και των αγροτικών κοινοτήτων και η ενσωμάτωση των βελτιωμένων πρακτικών εκτροφής στα προγράμματα ανάπτυξης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Παρόλο που τα σχέδια και τα προγράμματα που θα αναπτυχθούν θα είναι εθνικά, σε μερικές περιπτώσεις μπορεί να απαιτηθεί η συνεργασία με άλλες χώρες.
- 2 Αξιολόγηση των προγραμμάτων ανάπτυξης των φυλών και επανεξέτασή τους, ανάλογα με την περίπτωση, με στόχο την κάλυψη των προβλέψιμων οικονομικών και κοινωνικών αναγκών και των αναγκών της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τις επιστημονικές και τεχνολογικές παραμέτρους. Οι πληροφορίες για τις φυλές και τα παραγωγικά συστήματα θα μπορούσαν να τεθούν στη διάθεση των καταναλωτών.
- 3 Εγκαθίδρυση και ανάπτυξη οργανωτικών δομών για τα προγράμματα βελτίωσης, ιδίως των οργανώσεων των εκτροφέων και των σχημάτων βελτίωσης, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων καταγραφής.
- 4 Ενσωμάτωση των επιδράσεων της επιλογής, μέσω των προγραμμάτων βελτίωσης, στη γενετική παραλλακτικότητα και ανάπτυξη μεθοδολογίας για τη διατήρηση της παραλλακτικότητας σε επιθυμητά επίπεδα.
- 5 Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των σχημάτων ελέγχου των αποδόσεων για την παρακολούθηση των αλλαγών στα μη παραγωγικά χαρακτηριστικά (π.χ. υγεία, ευζωία) και την προσαρμογή των στόχων της βελτίωσης αναλόγως.
- 6 Ενθάρρυνση της ανάπτυξης των εφεδρικών συλλογών κατεψυγμένου σπέρματος και εμβρύων από τα τρέχοντα σχήματα βελτίωσης, ώστε να εξασφαλιστεί η γενετική παραλλακτικότητα.
- 7 Παροχή πληροφοριών στους κτηνοτρόφους και τους κατόχους ζωικού κεφαλαίου για να διευκολυνθεί η πρόσβαση τους στους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων από τις διάφορες πηγές.

Στρατηγική Προτεραιότητα 5

Πρώθηση της έννοιας των αγρο-οικοσυστημάτων στη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Τα αγρο-οικοσυστήματα εξαρτώνται από τις πρακτικές διαχείρισης των ανθρώπων, τα συστήματα γνώσης, τους πολιτιστικούς κανόνες, τις αξίες και τις πεποιθήσεις, καθώς επίσης και τις κοινωνικές σχέσεις και τις στρατηγικές για την εξασφάλιση των μέσων επιβίωσης. Σε μερικά παραγωγικά συστήματα, η διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, ιδιαίτερα από αυτόχθονες και τοπικές κοινότητες, πραγματοποιείται σε στενή σχέση με τη διαχείριση των καλλιεργειών, των

βοσκοτόπων, των δασών και των άλλων βιολογικών πόρων, καθώς και της διαχείρισης του εδάφους και του νερού στους παραγωγικούς αγρότους. Διάφοροι παράγοντες συμβάλλουν στην ταχεία εντατικοποίηση της παραγωγής. Ανεπαρκής προγραμματισμός της εντατικής ζωικής παραγωγής, μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές οικολογικές επιδράσεις, όπως η υποβάθμιση του εδάφους και της βλάστησης, η μόλυνση του νερού και των θαλασσών και η μη αειφορική αξιοποίηση και διατήρηση των βοσκοτόπων. Αποφάσεις και πολιτικές διαχείρισης για την αειφορική αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, πρέπει να βασιστούν στην κατανόηση του ανθρώπινου περιβάλλοντος και της εξασφάλισης των μέσων επιβίωσης, καθώς και σε προσπάθειες για την επίτευξη της επάρκειας των τροφίμων και των περιβαλλοντικών στόχων.

Δράσεις

- 1 Προσδιορισμός των περιβαλλοντικών και κοινωνικοοικονομικών τάσεων, που μπορεί να απαιτήσουν μια μεσο-μακροπρόθεσμη πολιτική αναθεώρηση στη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 2 Ενσωμάτωση της έννοιας του αγρο-οικοσυστήματος στις εθνικές πολιτικές για τη γεωργία και το περιβάλλον και τα προγράμματα που σχετίζονται με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, όπου απαιτείται, ιδιαίτερα εκείνων που απευθύνονται στους νομαδικούς κτηνοτρόφους και τις αγροτικές κοινότητες των μικρών ιδιοκτητών, καθώς και στα ευαίσθητα περιβάλλοντα.
- 3 Καθιέρωση δικτύων για την ενίσχυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των κύριων εμπλεκόμενων φορέων, των επιστημονικών κλάδων και των σχετικών τομέων.

Στρατηγική Προτεραιότητα 6

Υποστήριξη των αυτόχθονων και τοπικών παραγωγικών συστημάτων και των σχετικών συστημάτων γνώσης που είναι σημαντικά για τη διατήρηση και την αειφορική αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Εδώ και χιλιετίες, τα είδη και οι φυλές των ζώων έχουν εξημερωθεί, αναπτυχθεί και διατηρηθεί για χρήση από τον άνθρωπο. Αυτοί οι πόροι έχουν εξελιχθεί μαζί με την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική γνώση και τις πρακτικές διαχείρισης. Πρέπει να αναγνωριστεί και να υποστηριχθεί η ιστορική συμβολή των αυτόχθονων και τοπικών κοινοτήτων στη γενετική ποικιλότητα των αγροτικών ζώων και τα συστήματα γνώσης που διαχειρίζονται αυτούς τους πόρους. Σήμερα, οι προσαρμοσμένες στρατηγικές διαχείρισης των γενετικών πόρων αυτών των κοινοτήτων, συνεχίζουν να έχουν οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική σημασία, και να είναι ιδιαίτερα ουσιαστικές για την επάρκεια των τροφίμων σε πολλές κοινωνίες που η επιβίωση τους βασίζεται στον αγροτικό τομέα, ιδιαίτερα, αν και όχι αποκλειστικά, σε ξηρές και ορεινές περιοχές. Τα μέτρα για την υποστήριξη τέτοιων συστημάτων πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα συγκεκριμένα οικολογικά, κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά τους γνωρίσματα.

Δράσεις

- 1 Εκτίμηση της αξίας και της σημασίας των αυτόχθονων και τοπικών παραγωγικών συστημάτων, και προσδιορισμός των τάσεων και δυνάμεων που προκαλούν αλλαγές και είναι δυνατό να επηρεάσουν τη γενετική βάση, την προσαρμοστικότητα και την αειφορία των παραγωγικών συστημάτων.
- 2 Υποστήριξη των αυτόχθονων και τοπικών παραγωγικών συστημάτων που είναι σημαντικά για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, και εξάλειψη των παραγόντων που συμβάλλουν στη γενετική διάβρωση. Η υποστήριξη μπορεί να περιλαμβάνει την παροχή κτηνιατρικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών, την παροχή μικρής πίστωσης στις γυναίκες στις αγροτικές περιοχές, την πρόσβαση στους φυσικούς πόρους και την αγορά, την επίλυση ζητημάτων ιδιοκτησίας γης, την αναγνώριση πολιτιστικών πρακτικών και αξιών, και την αύξηση της αξίας των ιδιαίτερων προϊόντων τους.
- 3 Προώθηση και διευκόλυνση των σχετικών ανταλλαγών, των αλληλεπιδράσεων και του διαλόγου μεταξύ των αυτόχθονων και των αγροτικών κοινοτήτων, των επιστημόνων και των κυβερνητικών αξιωματούχων και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να ενοποιηθεί η παραδοσιακή γνώση με τις επιστημονικές προσεγγίσεις.
- 4 Προώθηση της ανάπτυξης ειδικών αγορών για τα προϊόντα που παράγονται από τα αυτόχθονα και εγχώρια είδη και φυλές, και ενίσχυση των διαδικασιών που προσδίδουν αξία στα πρωτογενή προϊόντα τους.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 3

Διατήρηση

Εισαγωγή

- 31 Η διάβρωση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων είναι μια μακροπρόθεσμη απειλή για την επάρκεια των τροφίμων και την αγροτική ανάπτυξη. Σύμφωνα με την *Παγκόσμια Κατάσταση των Γενετικών Πόρων Αγροτικών Ζώων*, ποσοστό 20% όλων των αναφερόμενων φυλών αντιμετωπίζει κίνδυνο εξαφάνισης. Εντούτοις, η κατάσταση του πληθυσμού πολλών φυλών είναι ακόμα άγνωστη, και συνεπώς το μέγεθος του προβλήματος είναι δυνατό να είναι μεγαλύτερο. Οι περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες και μερικές αναπτυγμένες χώρες, δεν έχουν θέσει ακόμα σε ισχύ στρατηγικές ή πολιτικές διατήρησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Χωρίς στρατηγικά προγραμματισμένες παρεμβάσεις με χρήση *in situ* και *ex situ* μεθόδων διατήρησης, η διάβρωση θα συνεχιστεί και μπορεί να επιταχυνθεί.
- 32 Οι κύριοι παράγοντες που οδηγούν, σε κάποιες περιπτώσεις, στην απώλεια γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων είναι:
- Η εστίαση σε μερικές υψηλών αποδόσεων φυλές.
 - Η έλλειψη επαρκών πολιτικών, η οποία οδηγεί στην περιθωριοποίηση των σχετικών εμπλεκόμενων φορέων, όπως οι νομαδικοί κτηνοτρόφοι, οι αλλαγές των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών που οδηγούν σε μεταβολές στα παραγωγικά συστήματα και στην ποιότητα ζωής, οι καταστροφές (τόσο φυσικές όσο και αυτές που προκαλούνται από την ανθρωπίνη παρέμβαση) και,
 - Η μετατροπή των παραδοσιακών συστημάτων σε παραγωγικά συστήματα που βασίζονται σε εξωτερικές εισροές, και που συχνά χρησιμοποιούν ξενικούς γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων, εκτοπίζοντας τις εγχώριες φυλές. Επίσης, οι άνευ διακρίσεων δασταυρώσεις με ξενικές φυλές θέτουν πολύ γρήγορα σε κίνδυνο τη γενετική ακεραιότητα των εγχώριων πληθυσμών.
- 33 Η απώλεια των εγχώριων φυλών, θα προκαλέσει πολιτιστική διάβρωση και θα περιορίσει τη δυνατότητα των κοινοτήτων να διατηρήσουν τους πολιτισμούς τους και τα μέσα επιβίωσης τους. Οι δομικές αλλαγές στον τομέα του ζωικού κεφαλαίου μπορεί να οδηγήσουν σε μια κατάσταση όπου οι προηγούμενοι κάτοχοι μιας φυλής δεν θα είναι πλέον σε θέση να τη διατηρήσουν. Σε τέτοιες περιπτώσεις, πρέπει να εξευρεθούν άλλοι τρόποι για τη διατήρηση της φυλής, ως μέρος της παγκόσμιας κληρονομιάς των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 34 Η απώλεια των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων περιορίζει τις ευκαιρίες ανάπτυξης των αγροτικών οικονομιών σε κάποιες χώρες. Μπορεί επίσης να έχει αρνητικές κοινωνικές και πολιτιστικές επιδράσεις, δεδομένης της μακράς ιστορίας της εξημέρωσης και της τελικής ενσωμάτωσης των εξημερωμένων ζώων στον πολιτισμό της κοινωνίας. Η αντικατάσταση των αυτόχθονων φυλών θα μπορούσε να οδηγήσει στην απώλεια προϊόντων και υπηρεσιών που προτιμώνται από τους τοπικούς πληθυσμούς, και η διατήρηση των εγχώριων φυλών πρέπει επομένως να εξεταστεί μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο της στήριξης των αγροτικών κοινοτήτων και των υπάρχοντων οικονομικών θεμελίων τους. Επιπλέον, τέτοιες απώλειες τώρα μπορούν να περιορίσουν μελλοντικές επιλογές ανάπτυξης, βασισμένες στα ζωικά προϊόντα και υπηρεσίες από συγκεκριμένες φυλές, οι οποίες διαφορετικά θα μπορούσαν να είχαν προσθέσει σημαντική οικονομική αξία, καθώς οι απαιτήσεις των καταναλωτών διαφοροποιούνται.
- 35 Η απώλεια εγχώριων φυλών μπορεί να έχει αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε κάποια παραγωγικά περιβάλλοντα, ιδιαίτερα σε ξηρές και ορεινές περιοχές. Πολλές Εκθέσεις Χωρών, έδειξαν τη σημασία της συμβολής των εγχώριων φυλών στη διαχείριση των τοπίων, στον έλεγχο της βλάστησης, και στην αειφορία οικοσυστημάτων βόσκησης, αποτρέποντας τη διάβρωση της σχετικής βιοποικιλότητας.

- 36 Πολλές φυλές που διατρέχουν κίνδυνο εξαφάνισης, βρίσκονται στις αναπτυσσόμενες χώρες οι οποίες έχουν περιορισμένες δυνατότητες και πόρους για το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων διατήρησης. Αυτές οι φυλές κατέχουν συχνά μοναδικά γενετικά χαρακτηριστικά, που επιτρέπουν την επιβιώσή τους σε μια διαφορετική σειρά παραγωγικών περιβαλλόντων με έντονη καταπόνηση, όπως οι ασθένειες και η ξηρασία.
- 37 Τα κατάλληλα μέτρα διατήρησης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι αγρότες και οι ερευνητές έχουν πρόσβαση σε ένα ποικίλο απόθεμα γονιδίων για την περαιτέρω βελτίωση και έρευνα. Αυτή η γενετική ποικιλότητα προσφέρει το απαραίτητο απόθεμα για την αντιμετώπιση των επιδράσεων της κλιματικής αλλαγής, των παρασίτων και των ασθενειών, καθώς και των νέων και αυξανόμενων απαιτήσεων των καταναλωτών. Οι στρατηγικές και συνετές επενδύσεις είναι αποφασιστικής σημασίας για τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και η διεθνής συνεργασία είναι ουσιαστική για την αποφυγή της σοβαρής μείωσης των πόρων αυτών.
- 38 Στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες, η διατήρηση *in situ* είναι η προτιμώμενη μέθοδος διατήρησης. Η διατήρηση *in situ* έχει το πλεονέκτημα ότι επιτρέπει τη συνεχή ταυτόχρονη εξέλιξη (co-evolution) των γενετικών πόρων εντός του επικρατούντος περιβάλλοντος. Τα *ex situ* μέτρα διατήρησης είναι συμπληρωματικά των μεθόδων *in situ*, και θα πρέπει τα δύο να συνδέονται όταν αυτό επιβάλλεται. Εντούτοις, η δυνατότητα για *ex situ* διατήρηση ποικίλλει σημαντικά μεταξύ των χωρών, αλλά γενικότερα οι προσπάθειες της *ex situ* διατήρησης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων υπολείπονται πολύ των αντίστοιχων προσπαθειών για τους φυτικούς γενετικούς πόρους. Η αποθήκευση γενετικού υλικού, για σκοπούς γενετικής βελτίωσης, είναι συνηθής για μερικές εμπορικές φυλές, αλλά όχι σε όλα τα είδη. Εντούτοις, για τις εγχώριες φυλές, η συλλογή και η αποθήκευση του ζωικού γενετικού υλικού δεν είναι επαρκής. Σ' αυτές τις περιπτώσεις, είναι σημαντικό να υποστηριχθεί η προγραμματισμένη και στοχοθετημένη συλλογή γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και να επεκταθούν οι δραστηριότητες της *ex situ* διατήρησης.
- 39 Οι επείγουσες καταστάσεις για τα αγροτικά ζώα προκαλούνται από ποικίλους παράγοντες όπως οι ασθένειες, οι φυσικές καταστροφές, οι ένοπλες συγκρούσεις και οι οικονομικές κρίσεις. Υπάρχουν σημαντικές διαφοροποιήσεις σε ότι αφορά την προετοιμασία των χωρών για ανταπόκριση σε επείγουσες καταστάσεις. Η έλλειψη έγκαιρου συστήματος προειδοποίησης και διαθέσιμων οικονομικών πόρων είναι οι κύριοι περιοριστικοί παράγοντες στην καθιέρωση αποτελεσματικών και σταθερών μηχανισμών παρακολούθησης και μηχανισμών επείγουσας αντίδρασης και ενίσχυσης των αγροτών και των κατόχων ζωικού κεφαλαίου για την αποκατάσταση των γεωργικών συστημάτων μετά από καταστάσεις καταστροφής.

Μακροπρόθεσμος στόχος

Εξασφάλιση της ποικιλότητας και της ακεραιότητας της γενετικής βάσης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, με καλύτερη εφαρμογή και εναρμόνιση των μέτρων για τη διατήρηση των πόρων αυτών, τόσο *in situ*, όσο και *ex situ*, που συμπεριλαμβάνονται στο πλαίσιο που διέπει τις επείγουσες καταστάσεις και τις καταστροφές.

Στρατηγική Προτεραιότητα 7

Καθιέρωση εθνικών πολιτικών διατήρησης

Αιτιολόγηση

Οι χώρες έχουν την ευθύνη της διατήρησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, εντούτοις, οι περισσότερες, στερούνται αναλυτικών πολιτικών. Τέτοιες πολιτικές πρέπει να υπηρετούν τη διασφάλιση της διατήρησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων που έχουν άμεση αξία χρήσης από τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένων της παραγωγικής, της οικολογικής, κοινωνικής και πολιτιστικής αξίας, καθώς επίσης και της δυναμικής αξίας για μελλοντικές χρήσεις και της προσαρμοστικότητας. Παραγωγικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, καθώς και οι εθνικές δυνατότητες, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τον καθορισμό προτεραιοτήτων για τη διατήρηση. Η διάβρωση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων προκαλείται από σύνθετα αίτια και δεν μπορεί να αποτραπεί με μια απλή λύση. Ένας συνδυασμός των *in situ* και *ex situ* μέτρων διατήρησης είναι απαραίτητος.

Δράσεις

- 1 Καθορισμός και αναθεώρηση των προτεραιοτήτων και των στόχων διατήρησης.
- 2 Αξιολόγηση των παραγόντων, που οδηγούν στη διάβρωση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, και διαμόρφωση των κατάλληλων πολιτικών αντιμετώπισης. Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των πληροφοριακών συστημάτων στις μεθόδους βελτίωσης των αγροτικών ζώων, καθώς επίσης και στις διάφορες τράπεζες γενετικού υλικού, δεδομένου ότι επηρεάζουν τη γενετική ποικιλότητα των αγροτικών ζώων, προκειμένου να δώσουν τη δυνατότητα στους εκτροφείς – βελτιωτές και στις χώρες να κάνουν τις κατάλληλες επιλογές στα προγράμματα γενετικής βελτίωσης.
- 3 Καθιέρωση ανάλογων θεσμικών υποδομών και πολιτικών, συμπεριλαμβανομένων εξειδικευμένων μέτρων, για τη διατήρηση των φυλών που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν, και για την αποτροπή του ενδεχομένου να φτάσουν φυλές στο σημείο που να κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Ένας συνδυασμός *in situ* και *ex situ* μέτρων είναι απαραίτητος.
- 4 Θέσπιση και εισαγωγή κινήτρων για τους παραγωγούς και τους καταναλωτές για να υποστηρίξουν τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων που βρίσκονται σε κίνδυνο, σύμφωνα με την αξιολόγηση κάθε χώρας, υπό τον όρο ότι τα κίνητρα αυτά συνάδουν με τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες.

**Στρατηγική
Προτεραιότητα 8****Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση προγραμμάτων διατήρησης *in situ*****Αιτιολόγηση**

Τα *in situ* μέτρα διατήρησης, επιτρέπουν τη διατήρηση, και την προσαρμοσμένη στα παραγωγικά περιβάλλοντα, διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Τα *in situ* μέτρα, διευκολύνουν τη συνεχή ταυτόχρονη εξέλιξη στα διαφορετικά περιβάλλοντα, και αποτρέπουν τη στασιμότητα του γενετικού αποθέματος. Τα μέτρα διατήρησης *in situ*, είναι καλύτερα να βασίζονται σε προσεγγίσεις του αγρο-οικοσυστήματος και, θεωρητικά, πρέπει να καθιερώνονται μέσω οικονομικά συμφέρουσας και κοινωνικά επωφελούς αειφορικής χρήσης. Εντούτοις, σε μερικές περιπτώσεις, αυτό μπορεί να επιτευχθεί, μόνο μετά από αρχικές επενδύσεις για τη δημιουργία αγορών και ανάπτυξη προϊόντων. Σε περιπτώσεις όπου αυτό δεν είναι δυνατό, η ενίσχυση της *in situ* διατήρησης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, μπορεί να είναι απαραίτητη.

Δράσεις

- 1 Καθιέρωση και περιοδική αναθεώρηση των προτεραιοτήτων και των στόχων της *in situ* διατήρησης.
- 2 Ενθάρρυνση της ανάπτυξης και εφαρμογής εθνικών και περιφερειακών προγραμμάτων διατήρησης *in situ* για τις φυλές και τους πληθυσμούς που είναι σε κίνδυνο. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει είτε άμεση υποστήριξη για τους κτηνοτρόφους κατόχους ζώων των φυλών που απειλούνται, είτε μέτρα υποστήριξης των αγροτικών παραγωγικών συστημάτων διαχείρισης περιοχών με σημασία για τις φυλές που βρίσκονται σε κίνδυνο, ενθάρρυνση των οργανώσεων εκτροφέων της φυλής, των βασισμένων σε επίπεδο κοινότητας οργανώσεων διατήρησης, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και άλλων παραγόντων για να συμμετάσχουν στις προσπάθειες διατήρησης, υπό τον όρο ότι, μια τέτοια υποστήριξη ή τέτοια μέτρα είναι σύμφωνα με τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες.
- 3 Προώθηση πολιτικών και μέσων για την επίτευξη αειφορικής χρήσης της ποικιλομορφίας των εγχώριων φυλών, μέσω της διατήρησης *in situ*, χωρίς την ανάγκη υποστήριξης από δημόσιους πόρους ή επιπρόσθετης χρηματοδότησης.

Στρατηγική Προτεραιότητα 9

Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση προγραμμάτων διατήρησης *ex situ*

Αιτιολόγηση

Τα μέτρα της διατήρησης *ex situ* παρέχουν εφεδρική ασφάλεια έναντι των απωλειών των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων κατά την εκτροφή, είτε μέσω της διάβρωσης είτε ως αποτέλεσμα έκτακτων καταστάσεων. Τα μέτρα *ex situ* συμπληρώνουν τα μέτρα *in situ*, και πρέπει να συνδυάζονται, όπου αυτό απαιτείται. Οι συλλογές *ex situ* μπορούν επίσης να παίξουν έναν ενεργό ρόλο στα στρατηγικά προγράμματα βελτίωσης.

Δράσεις

- 1 Καθορισμός και τακτική αναθεώρηση των προτεραιοτήτων και των στόχων της διατήρησης *ex situ*.
- 2 Καθιέρωση ή ενίσχυση εθνικών και περιφερειακών δομών για την διατήρηση *ex situ* και ιδιαίτερα την κρυοδιατήρηση. Υποστήριξη των προσπαθειών των χωρών που έχουν επιλέξει να δημιουργήσουν μια περιφερειακή δομή.
- 3 Καθιέρωση συνθηκών για τη διευκόλυνση της χρησιμοποίησης του αποθηκευμένου γενετικού υλικού στις τράπεζες διατήρησης γενετικού υλικού *ex situ*, στο πλαίσιο δίκαιων και ισότιμων συμφωνιών για τη διατήρηση, την πρόσβαση και τη χρήση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 4 Ανάπτυξη και εφαρμογή μέτρων για τη διασφάλιση των *ex situ* συλλογών από τυχόν απώλεια γενετικής ποικιλότητας που προκύπτει από εκδήλωση ασθενειών και άλλες απειλές, ιδιαίτερα με την καθιέρωση εφεδρικών δειγμάτων.
- 5 Προσδιορισμός και κάλυψη των κενών στις *ex situ* συλλογές.
- 6 Ανάπτυξη διαδικασιών για την αντικατάσταση του γενετικού υλικού που λαμβάνεται από τις τράπεζες με τη συστηματική ανάπτυξη συνδέσεων με τους ζωντανούς πληθυσμούς ή με τη διατήρηση σε άλλες τοποθεσίες, όπως οι ζωολογικοί κήποι και τα πάρκα *in vivo* πληθυσμών των φυλών που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Στρατηγική Προτεραιότητα 10

Ανάπτυξη και εφαρμογή περιφερειακών και παγκόσμιων μακροπρόθεσμων στρατηγικών διατήρησης

Αιτιολόγηση

Υπάρχει ένας σημαντικός αριθμός περιφερειακών και διεθνών διασυνοριακών φυλών. Η συνεργασία για την *in situ* διατήρηση είναι επιθυμητή για τις περιφερειακές διασυνοριακές φυλές και για τους μετακινούμενους πληθυσμούς ζωικού κεφαλαίου που κατέχουν οι κοινότητες ποιμενικών κτηνοτρόφων που διασχίζουν τα εθνικά σύνορα. Για τη διασφάλιση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας και οικονομίας στην εφαρμογή των μέτρων διατήρησης *ex situ* και για την αποφυγή των διπλών εθνικών προσπαθειών μπορεί να είναι προτιμότερες οι περιφερειακές και παγκόσμιες στρατηγικές και υποδομές, υπό τον όρο ότι αναπτύσσονται τρόποι για την κοινή χρήση των υποδομών μεταξύ των χωρών, ότι οι πολιτικές διατήρησης παραμένουν ως μέρος της εθνικής κυριαρχίας, και ότι τέτοια μέτρα είναι σύμφωνα με τις υπάρχουσες διεθνείς συμφωνίες. Στο κοντινό και άμεσο μέλλον και λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές αλλαγές καθώς επίσης και τις καταστροφές και τις έκτακτες ανάγκες, είναι πιθανό η διεθνής αλληλοεξάρτηση όσον αφορά τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων να αυξηθεί. Αυτός είναι ένας επιπλέον λόγος για την ανάγκη συνεργασίας της διεθνούς κοινότητας σε ότι αφορά τα μέτρα διατήρησης για τις τοπικές, περιφερειακές και διεθνείς διασυνοριακές φυλές, στο πλαίσιο δίκαιων και ισότιμων συμφωνιών, για τη διατήρηση, την πρόσβαση και τη χρήση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Η περιφερειακή και παγκόσμια συνεργασία πρέπει να βασιστεί στις εθνικές προσπάθειες, αλλά δεν πρέπει να τις υποκαταστήσει.

Δράσεις

- 1 Στήριξη των χωρών για την ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων διατήρησης των φυλών και πληθυσμών, ιδιαίτερα των διασυνωριακών φυλών και πληθυσμών, συνδυάζοντας μέτρα *in situ* και *ex situ*.
- 2 Καθιέρωση ολοκληρωμένων προνοιών στήριξης για την προστασία των φυλών και πληθυσμών που βρίσκονται σε κίνδυνο λόγω έκτακτων αναγκών ή άλλων σεναρίων καταστροφής, και για να καταστεί δυνατή η επανάκτηση του ζωικού κεφαλαίου μετά από έκτακτες ανάγκες, σύμφωνα με τη εθνική πολιτική.
- 3 Εγκαθίδρυση περιφερειακών και παγκόσμιων δικτύων των τραπεζών για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, εναρμόνιση των μεθόδων διατήρησης στις τράπεζες και διευκόλυνση των ανταλλαγών.
- 4 Διευκόλυνση της εγκαθίδρυσης συλλογών πυρήνων της γενετικής ποικιλότητας των αγροτικών ζώων, στο κατάλληλο περιφερειακό επίπεδο ή σε επίπεδο ειδών.

**Στρατηγική
Προτεραιότητα 11**
Ανάπτυξη μεθόδων προσέγγισης και τεχνικών προτύπων για τη διατήρηση
Αιτιολόγηση

Οι *in situ* και *ex situ* μέθοδοι διατήρησης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της ανάπτυξης. Ειδικότερα στον τομέα της διατήρησης *ex situ*, υπάρχει σημαντική αναγκαιότητα για τυποποιημένες μεθόδους και τεχνολογίες.

Δράσεις

- 1 Ανάληψη έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχικής έρευνας, για την ανάπτυξη *in situ* και *ex situ* μεθόδων και τεχνολογιών που περιλαμβάνονται στα προγράμματα επιλογής με στόχο τη διατήρηση. Διαμόρφωση τυποποιημένων μεθόδων και οδηγιών για τη χρήση τους, όπου είναι απαραίτητο.
- 2 Τεκμηρίωση και διάδοση της γνώσης, των τεχνολογιών και των άριστων πρακτικών.
- 3 Προώθηση της χρήσης κατάλληλων γενετικών δεικτών για τη συμπλήρωση του φαινοτυπικού χαρακτηρισμού, ως βάση για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 4 Αναθεώρηση της επιπτώσεων που έχουν τα ζωο-υγειονομικά πρότυπα στη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, και ιδιαίτερα, στη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτούς.

Πεδίο Στρατηγικών Προτεραιοτήτων 4

Πολιτικές, Θεσμοί και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

Εισαγωγή

- 40 Σε πολλές περιπτώσεις, οι εθνικές πολιτικές και τα ρυθμιστικά πλαίσια για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων είναι ακόμα αποσπασματικά και αναποτελεσματικά. Απαιτείται ανάπτυξη πολιτικής και νομοθεσίας που να λαμβάνει υπόψη τη δυναμική που διαμορφώνει ο τομέας και να ασχολείται με τα ολόενα και περισσότερο σύνθετα αναδύμενα ζητήματα, όπως η αυξανόμενη εστίαση στις απαιτήσεις των καταναλωτών, η ασφάλεια και τα πρότυπα των τροφίμων, η αντιμετώπιση των ασθενειών (ασθένειες αποκλειστικά των ζώων και ασθένειες των ζώων που μπορούν να μεταδοθούν στους ανθρώπους), η ανθρώπινη μεταχείριση των ζώων, η όλο και περισσότερο πολύπλοκη βιοτεχνολογία, καθώς επίσης και ο προσδιορισμός και απάμβλυνση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Ένα επιπλέον πεδίο που απαιτεί ανάπτυξη είναι το πλαίσιο για την ανταλλαγή των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων μεταξύ των χωρών. Η χάραξη πολιτικής πρέπει να λάβει υπόψη τον αυξανόμενο ρόλο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα, και την ανάγκη να εξασφαλιστεί η δίκαιη και ισότιμη κατανομή των ωφελειών, τα δικαιώματα των αυτόχθονων και των τοπικών κοινοτήτων, ιδιαίτερα των νομαδικών κτηνοτρόφων, και το ρόλο των συστημάτων γνώσης.
- 41 Στις αναπτυσσόμενες χώρες, η αυξανόμενη ζήτηση της ζωικής παραγωγής, οδηγεί σε ταχείες δομικές αλλαγές του κτηνοτροφικού τομέα. Χωρίς σωστή διαχείριση, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων χωροταξικού και φυσικού προγραμματισμού, καθώς οι πόλεις επεκτείνονται σε μέχρι πρότινος γεωργικές γαίες, θα υπάρξουν σημαντικοί κίνδυνοι για την ανθρώπινη υγεία και τη βιωσιμότητα της παραγωγής. Οι κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές πρέπει να έχουν ως στόχο την εξασφάλιση του αισθήματος δικαίου για τους αγροτικούς πληθυσμούς στη διαδικασία των αλλαγών, έτσι ώστε να μπορέσουν να ενισχύσουν με έναν βιώσιμο τρόπο την παραγωγική ικανότητά τους να παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες σε αυξημένες ποσότητες και ποιότητα στις επεκτεινόμενες εθνικές οικονομίες, και να αναταποκριθούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις των καταναλωτών. Σε καιρό ταχύτατων αλλαγών και αυξανόμενης ιδιωτικοποίησης, ο εθνικός προγραμματισμός θα πρέπει επίσης να εξασφαλίζει τη μακροπρόθεσμη παροχή δημόσιων αγαθών, όπως τη δημόσια υγεία, τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, την καθαρή ατμόσφαιρα και τα υδατικά αποθέματα. Αναπόφευκτα, θα υπάρξει αντιστάθμιση μεταξύ των διαφορετικών στόχων της εθνικής πολιτικής. Θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία μεταξύ της διαχείρισης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και των άλλων στόχων καθώς και των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων πολιτικών που απαιτούνται για τον τομέα, μέσα στο ευρύτερο πλαίσιο του διατομεακού προγραμματισμού.
- 42 Ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες, η έλλειψη εκπαιδευμένου προσωπικού, και σε αριθμό και σε δεξιότητες ικανού για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε μια εποχή ταχύτατων κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών, αποτελεί ένα σημαντικό εμπόδιο για την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικών, στρατηγικών, προγραμμάτων και έργων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων. Απαιτείται εκπαίδευση και κατάρτιση προκειμένου να οικοδομηθεί η δυνατότητα αειφόρου ανάπτυξης σε όλα τα πεδία προτεραιοτήτων.
- 43 Η έρευνα σε εθνικό και διεθνές επίπεδο όλων των πλευρών της διαχείρισης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων πρέπει να ενισχυθεί. Σε αυτό το πλαίσιο, καθίσταται κρίσιμος ο ρόλος των Εθνικών Συστημάτων Αγροτικής Έρευνας και η υποστήριξή τους από τη Συμβουλευτική Ομάδα του Διεθνούς Συστήματος Αγροτικής Έρευνας (Consultative Group on International Agricultural Research, CGIAR).

- 44 Η αντιμετώπιση αυτών των σημαντικών προκλήσεων θα απαιτήσει την ανάπτυξη μιας ισχυρής βάσης ποικίλων δεξιοτήτων. Ιδιαίτερα σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, η έλλειψη ανθρώπινων δεξιοτήτων και οικονομικών πόρων είναι ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη των απαραίτητων οργανισμών και τον προγραμματισμό και την εφαρμογή μιας στρατηγικής προσέγγισης στην αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Για αυτό το λόγο, και προκειμένου να επιτευχθούν η βιώσιμη αξιοποίηση, η ανάπτυξη και η διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, πολλές χώρες θα πρέπει να προσδώσουν ιδιαίτερη προσοχή στην εγκαθίδρυση και ενίσχυση των σχετικών οργανισμών, στην υιοθέτηση και εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και αποτελεσματικών ρυθμιστικών πλαισίων, καθώς και στην ενίσχυση των ανθρωπίνων δεξιοτήτων που απαιτούνται.
- 45 Τα Εθνικά Εστιακά Σημεία για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, τα οποία έχουν καθιερωθεί στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Στρατηγικής για τη Διαχείριση των Γενετικών Πόρων Αγροτικών Ζώων, αποτελούν ένα βασικό θεσμικό στοιχείο που μπορεί να αναπτύξει και να υποστηρίξει τα δίκτυα για τη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Οι περισσότερες χώρες έχουν καθιερώσει ένα εθνικό εστιακό σημείο για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων. Σοβαροί περιορισμοί σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους έχουν καταστήσει την εγκαθίδρυσή τους δύσκολη και αποτελούν απειλή για τη συνέχειά τους. Απαιτείται συνεργασία μεταξύ των χωρών για την οργάνωση Περιφερειακών Εστιακών Σημείων και την ανάπτυξη των περιφερειακών δικτύων.
- 46 Τα δίκτυα είναι σημαντικά για τη διασύνδεση των εμπλεκόμενων φορέων και την υποστήριξη της ανάπτυξης των θεσμών και δεξιοτήτων. Σε μερικές χώρες, όπου τα δίκτυα έχουν αναπτυχθεί επαρκώς, αυτά βασίζονται στην υποστήριξη των ενεργών μη κυβερνητικών οργανώσεων, όπως οι ενώσεις των εκτροφέων οι οποίες σχεδιάζουν, προγραμματίζουν και εφαρμόζουν προγράμματα και σχέδια δράσης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.
- 47 Εκτός από την ανάπτυξη ικανότητας για εθνικό σχεδιασμό, πρέπει να επιδιωχθεί η συνειδητοποίηση από πλευράς του ευρύτερου κοινού της σημασίας των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, προκειμένου να προωθηθούν επενδύσεις για την ανάπτυξη των εθνικών γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Σε πολλές περιπτώσεις μέχρι σήμερα, η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας έχει εστιαστεί στη διάδοση των ξενικών φυλών, παρά στην ανάπτυξη και τη διατήρηση των τοπικών φυλών. Οι καταναλωτές θα πρέπει να καταλάβουν και να υποστηρίξουν τις προσπάθειες για τη διατήρηση και χρησιμοποίηση των τοπικών φυλών, παρά να στηρίζονται σε μεγάλο βαθμό στις διασυννοριακές φυλές. Σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, το μερίδιο που καταλαμβάνουν τα υψηλής αξίας προϊόντα που συνδέονται με συγκεκριμένες φυλές, συμβάλλει στη διατήρηση της ποικιλότητας των αγροτικών ζώων. Η πολιτιστική ταυτότητα στις αναπτυσσόμενες χώρες, που εκφράζεται συχνά σε προτιμήσεις τροφίμων, μπορεί να είναι η βάση για μια αυξανόμενη συνειδητοποίηση της αξίας των διαφορετικών φυλών, και η εξασφάλιση για μακροπρόθεσμη οικονομική ανάπτυξη, που περιλαμβάνει τις μικρές εκμεταλλεύσεις που είναι προς το παρόν περιθωριακές.
- 48 Η μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση σε διεθνές επίπεδο, θα είναι επίσης ένας παράγοντας κλειδί στην κινητοποίηση της υποστήριξης του κοινού και της διεθνούς συνεργασίας για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.

Μακροπρόθεσμος στόχος

Η καθιέρωση θεμελιωδών πολιτικών και νομικών πλαισίων, καθώς και ισχυρών θεσμικών και ανθρώπινων δεξιοτήτων για την επίτευξη ενός επιτυχούς μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου προγραμματισμού για την ανάπτυξη του τομέα της κτηνοτροφίας και την εφαρμογή εθνικών προγραμμάτων για τη μακροπρόθεσμη βιώσιμη αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.

Στρατηγική Προτεραιότητα 12

Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των εθνικών οργάνων, συμπεριλαμβανομένων των Εθνικών Εστιακών Σημείων, για τον προγραμματισμό και την εφαρμογή μέτρων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, για την ανάπτυξη του τομέα της κτηνοτροφίας

Αιτιολόγηση

Στον τομέα της κτηνοτροφίας, αναδύονται ολοένα και πιο πολύπλοκα ζητήματα, που απαιτούν την εξισορρόπηση των συμφερόντων των διαφόρων εμπλεκόμενων φορέων και την ενεργό προώθηση της παραγωγής δημόσιων αγαθών, τα οποία αλλιώς μπορεί να πάψουν να παράγονται σε μια εποχή γρήγορων και ανεξέλεγκτων αλλαγών. Τα ζητήματα που αφορούν τον καταναλωτή, την ανθρώπινη υγεία και τη διαχείριση των νέων βιοτεχνολογιών, καθώς επίσης και τη φυσική και το χωροταξικό σχεδιασμό της ζωικής παραγωγής στο γενικότερο πλαίσιο της αστικής επέκτασης και των προστατευομένων περιοχών, πρέπει να ενσωματωθούν κατά τρόπο ολιστικό στον εθνικό προγραμματισμό.

Δράσεις

- 1 Ανάλυση των εθνικών θεσμικών δυνατοτήτων για την υποστήριξη του ολιστικού προγραμματισμού στον κτηνοτροφικό τομέα.
- 2 Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση πλήρως λειτουργικών Εθνικών Εστιακών Σημείων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.
- 3 Ανάπτυξη ισχυρού εθνικού συντονισμού μεταξύ του Εθνικού Εστιακού Σημείου και εμπλεκόμενων με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων φορέων, όπως η βιομηχανία αναπαραγωγής/βελτίωσης, οι κρατικές υπηρεσίες, οι οργανώσεις των πολιτών, καθώς και δίκτυα και συμβουλευτικές επιτροπές.
- 4 Ανάπτυξη και εφαρμογή εργαλείων παρέμβασης, ανάλογα με την περίπτωση, για τους έχοντες την ευθύνη του εθνικού σχεδιασμού για τη διαμόρφωση της μελλοντικής ανάπτυξης του κτηνοτροφικού τομέα, σύμφωνα με τις εθνικές προτεραιότητες που σχετίζονται με την κατανομή των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και των επιπτώσεων των παραγωγικών συστημάτων στο περιβάλλον.
- 5 Προώθηση του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των διαφορετικών αρχών που είναι αρμόδιες για τις διάφορες πτυχές του σχεδιασμού εντός και μεταξύ των υπουργείων, καθώς επίσης και με άλλους εμπλεκόμενους φορείς και εξασφάλιση της συμμετοχής τους στη διαδικασία.

Στρατηγική Προτεραιότητα 13

Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των εθνικών εκπαιδευτικών και ερευνητικών υποδομών

Αιτιολόγηση

Είναι αναγκαία η ενίσχυση της έρευνας και της εκπαίδευσης σε όλους τους τομείς διαχείρισης των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Η ίδρυση, ενίσχυση και συνέχιση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, αποτελεί το θεμέλιο για την οικοδόμηση των εθνικών δεξιοτήτων για το σχεδιασμό και εφαρμογή των προτεραιοτήτων σχετικά με το χαρακτηρισμό, τη καταγραφή και την παρακολούθηση των κινδύνων και των τάσεων, την αιφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.

Δράσεις

- 1 Προσδιορισμός των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών στην έρευνα και την εκπαίδευση, και προώθηση της δημιουργίας ενός πυρήνα εμπειρογνομόνων, μέσω της κατάρτισης σε εθνικό επίπεδο ή μέσω διεθνών προγραμμάτων.
- 2 Αναθεώρηση των εθνικών δυνατοτήτων στην έρευνα και στην εκπαίδευση σε σχετικούς τομείς, και καθιέρωση στόχων κατάρτισης, έτσι ώστε να δημιουργηθεί η εθνική βάση εμπειρογνομόνων.
- 3 Καθιέρωση ή ενίσχυση σε συνεργασία με άλλες χώρες, ανάλογα με την περίπτωση, της σχετικής έρευνας, της κατάρτισης και των οργάνων εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών και περιφερειακών συστημάτων αγροτικής έρευνας, για την υποστήριξη των προσπαθειών για χαρακτηρισμό, καταγραφή και παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, την αιφόρο χρήση και ανάπτυξη, καθώς και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 4 Αναθεώρηση των εθνικών εκπαιδευτικών αναγκών των κατόχων ζωικού κεφαλαίου, με σεβασμό στην παραδοσιακή γνώση και τις τοπικές πρακτικές.

Στρατηγική Προτεραιότητα 14

Ενίσχυση σε εθνικό επίπεδο των ανθρώπινων δεξιοτήτων σχετικά με το χαρακτηρισμό, την καταγραφή, και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, για την αειφόρο χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση

Αιτιολόγηση

Πολλές χώρες δεν έχουν επαρκές ανθρώπινο δυναμικό για:

- την ανάληψη συστηματικού χαρακτηρισμού, καταγραφής και παρακολούθησης των τάσεων και των σχετικών κινδύνων για την υποστήριξη των πολιτικών αποφάσεων
- το σχεδιασμό, με στρατηγικό τρόπο, ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών και προγραμμάτων για την αειφορική χρήση και την αγροτική ανάπτυξη και,
- το σχεδιασμό, με στρατηγικό τρόπο, ανάπτυξης και εφαρμογής πολιτικών και προγραμμάτων για την *in situ* και *ex situ* διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.

Η κατάρτιση, καθώς επίσης και η ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών εντός και μεταξύ των χωρών και περιοχών θα είχαν ευεργετικά αποτελέσματα.

Δράσεις

- 1 Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση της κατάρτισης και των προγραμμάτων μεταφοράς τεχνολογίας και πληροφοριακών συστημάτων για την καταγραφή, το χαρακτηρισμό και την παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, την αειφόρο χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατικές οικονομίες.
- 2 Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση των συνεργαζομένων δικτύων των ερευνητών, εκτροφέων και οργανισμών διατήρησης, και άλλων δημόσιων, πολιτικών και ιδιωτικών φορέων, εντός και μεταξύ χωρών, για την ανταλλαγή πληροφοριών και τεχνογνωσίας σε ότι αφορά την αειφορική χρήση, βελτίωση και διατήρηση.
- 3 Ίδρυση ή ενίσχυση οργανώσεων με έδρα την κοινότητα, δικτύων και πρωτοβουλιών, για την αειφορική χρήση, βελτίωση και διατήρηση.

Στρατηγική Προτεραιότητα 15

Καθιέρωση ή ενίσχυση της κοινής χρήσης των πληροφοριών, της έρευνας και εκπαίδευσης σε διεθνές επίπεδο

Αιτιολόγηση

Η καθιερωμένη διεθνής έρευνα και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα που περιλαμβάνονται στο σύστημα CGIAR, παρέχουν σημαντικά δημόσια αγαθά μέσω της έρευνας και της ανάπτυξης δεξιοτήτων, καθώς επίσης και μέσω των συστημάτων πληροφόρησης, σχετικών με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων. Ο FAO, μέσω των τεχνικών προγραμμάτων του, συμβάλλει επίσης ενεργά σε αυτόν τον τομέα.

Δράσεις

- 1 Καθιέρωση ή ενίσχυση της διεθνούς έρευνας και εκπαίδευσης, ιδιαίτερα, για να στηριχθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες και οι χώρες με μεταβατικές οικονομίες, ούτως ώστε να αξιοποιήσουν και να αναπτύξουν καλύτερα τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.
- 2 Συνέχιση της ανάπτυξης του Πληροφοριακού Συστήματος για την Ποικιλότητα των Αγροτικών Ζώων του FAO (DAD-IS), ως ένα παγκόσμιο μέσο επικοινωνίας και μηχανισμό ενημέρωσης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.
- 3 Ανάπτυξη τρόπων για σύνταξη αναφορών σχετικών με την κατάσταση και τις τάσεις των εθνικών γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, ώστε να βοηθηθούν επίσης οι κυβερνήσεις στη σύνταξη των σχετικών εκθέσεων σε άλλα διεθνή φόρουμ και να μειωθεί το συνολικό βάρος από την υποχρέωση υποβολής εκθέσεων.
- 4 Καθιέρωση και ενίσχυση της ανάπτυξης των εθνικών βάσεων δεδομένων για να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των χωρών.

Στρατηγική Προτεραιότητα 16

Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σε αναπτυσσόμενες χώρες και χώρες με μεταβατικές οικονομίες, για:

- το χαρακτηρισμό, καταγραφή, και παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων
- την αειφόρο χρήση και ανάπτυξη, και
- τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Υπάρχουν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις περιοχές, σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό, τις θεσμικές, τεχνολογικές και ερευνητικές δυνατότητες για την καταγραφή, χαρακτηρισμό και παρακολούθηση των τάσεων και των σχετικών κινδύνων, της αειφόρου χρήσης και ανάπτυξης, και διατήρησης – *in situ* και *ex situ*- των γενετικών πόρων αγροτικών ζώων. Οι αναπτυσσόμενες χώρες και οι χώρες με τις μεταβατικές οικονομίες θα ωφεληθούν πολύ από την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία με χώρες που έχουν συγκριτικά πλεονεκτήματα σ' αυτούς τους τομείς. Απαιτείται διεθνής δράση, ιδιαίτερα για τις φυλές που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν καθώς και για τις διασυννοριακές φυλές, οι οποίες μπορεί να έχουν μια στενή γενετική βάση.

Δράσεις

- 1 Οικοδόμηση ή ενίσχυση της τεχνικής συνεργασίας και δημιουργία υποδομών για μεταφορά τεχνογνωσίας και ανταλλαγή εμπειριών, και ενίσχυση των εκπαιδευτικών και άλλων ευκαιριών κατάρτισης μεταξύ των χωρών, λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντα των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών με μεταβατικές οικονομίες.
- 2 Καθιέρωση ή ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας για το χαρακτηρισμό, την αξιοποίηση και ανάπτυξη, και τη διατήρηση των διασυννοριακών φυλών.

Στρατηγική Προτεραιότητα 17

Καθιέρωση των Περιφερειακών Εστιακών Σημείων και ενίσχυση των διεθνών δικτύων

Αιτιολόγηση

Η διαχείριση των διασυννοριακών φυλών και πληθυσμών, καθώς επίσης και τα ιδιαίτερα περιφερειακά κοινωνικοοικονομικά, πολιτιστικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, αποτελούν τη λογική βάση για το συντονισμό και τη συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο. Η επένδυση σε κοινές δράσεις (όπως τράπεζες γενετικού υλικού) μπορεί συχνά να είναι αποτελεσματικότερη και οικονομικώς αποδοτικότερη από πολλαπλές επικαλυπτόμενες εθνικές δράσεις.

Δράσεις

- 1 Υποστήριξη της εγκαθίδρυσης των καθοδηγούμενων από τις χώρες περιφερειακών εστιακών σημείων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, όπου απαιτείται.
- 2 Εγκαθίδρυση ή ενίσχυση και διατήρηση των περιφερειακών δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών βάσεων δεδομένων, αν είναι απαραίτητο, για την αξιοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.
- 3 Σύνδεση των περιφερειακών δράσεων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων με τις περιφερειακές οργανώσεις.
- 4 Διατήρηση και ενίσχυση του Παγκόσμιου Εστιακού Σημείου του FAO, για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, με σκοπό την προώθηση της διεθνούς δικτύωσης και συνεργασίας.

Στρατηγική Προτεραιότητα 18

Ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο για το ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Εντός του τομέα της κτηνοτροφίας καθώς και άλλων τομέων που επηρεάζουν τον τομέα της κτηνοτροφίας, περιλαμβανομένων των περιβαλλοντικών και ευρύτερων αγροτικών πολιτικών και πρακτικών ανάπτυξης, υπάρχει σημαντική ανάγκη για μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για το σημαντικό ρόλο και την αξία που έχουν οι γενετικοί πόροι των αγροτικών ζώων. Αυτό περιλαμβάνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, τα προϊόντα και τις υπηρεσίες των εντόπιων φυλών, και τους παράγοντες που επιδρούν στη διατήρηση και την αξιοποίησή τους. Μια τέτοιου είδους ευαισθητοποίηση σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να επικεντρώνεται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του τομέα της κτηνοτροφίας, και να επιδιώκει την κινητοποίηση της υποστήριξης δημόσιων και ιδιωτικών πρωτοβουλιών που στοχεύουν στην αειφόρο χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων.

Δράση

- 1 Στοχοθετημένη, αποτελεσματική πληροφόρηση από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, με δημόσιες εκδηλώσεις και άλλους τρόπους για την ευαισθητοποίηση ως προς το σημαντικό ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Η πληροφόρηση αυτή, πρέπει να καλύπτει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τις συνεπαγόμενες ανάγκες σε ειδικές πολιτικές, για την αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρησή τους, οι οποίες θα περιλαμβάνουν τη συνεισφορά των κατόχων του ζωικού κεφαλαίου, τις ανάγκες, και όλα τα σχετικά δικαιώματα που είναι δυνατό να υφίστανται σε εθνικό επίπεδο. Το κοινό στο οποίο στοχεύει η πληροφόρηση περιλαμβάνει τους έχοντες την ευθύνη σχεδιασμού της πολιτικής, όλους τους σημαντικούς εμπλεκόμενους φορείς στο πλαίσιο του τομέα της ζωικής παραγωγής και των συνδεδεμένων με αυτήν τομέων, καθώς και το ευρύ κοινό.

Στρατηγική Προτεραιότητα 19

Ευαισθητοποίηση σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο για το ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Υπάρχει μια ανάγκη μεγαλύτερης ευαισθητοποίησης – συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών και των ευρύτερων γεωργικών και αναπτυξιακών ιδρυμάτων και φόρουμ, καθώς και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, όπως οι χορηγοί και η κοινωνία των πολιτών – για το σημαντικό ρόλο και την αξία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τις συνεπαγόμενες ανάγκες σε ειδικές πολιτικές για την αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση.

Δράση

- 1 Υποστήριξη των περιφερειακών και διεθνών εκστρατειών για την αύξηση του ενδιαφέροντος για την κατάσταση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, και επιδίωξη ευρείας υποστήριξης σε κυβερνητικό και θεσμικό επίπεδο, καθώς επίσης και από το ευρύ κοινό.

Στρατηγική Προτεραιότητα 20

Αναθεώρηση και ανάπτυξη εθνικών πολιτικών και νομοθετικών πλαισίων για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Μια σειρά πολιτικών και νομοθετικών διατάξεων έχουν άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στην αξιοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Αυτές οι νομοθετικές διατάξεις ακολουθούν συχνά διαφορετικούς στόχους, όπως η οικονομική ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος, η υγεία των ζώων, η ασφάλεια των τροφίμων, η προστασία των καταναλωτών, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και η πρόσβαση και η ισότιμη κατανομή των

ωφελειών που προκύπτουν από την αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων. Απαιτείται ενισχυμένη συνοχή μεταξύ αυτών των πολιτικών και διατάξεων, χωρίς συμβιβασμό των στόχων τους ή του βασικού στόχου της ασφάλειας των τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη τα διακριτά γνωρίσματα των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, τα οποία απαιτούν διακριτές λύσεις. Είναι ανάγκη να ληφθούν υπόψη τρόποι για τη πρόσβαση και την κατανομή των ωφελημάτων.

Δράσεις

- 1 Περιοδική αναθεώρηση των υφιστάμενων εθνικών πολιτικών και των ρυθμιστικών πλαισίων, με σκοπό τον προσδιορισμό των όποιων πιθανών επιπτώσεων που μπορεί να έχουν στην αξιοποίηση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, ειδικά όσον αφορά τη συμβολή και τις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων που κατέχουν το ζωικό κεφάλαιο.
- 2 Λήψη μέτρων για την εξέταση των όποιων επιπτώσεων προσδιορίζονται στις αναθεωρήσεις των πολιτικών και των νομοθετικών πλαισίων. Τα μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν πολιτικές ή νομοθετικές αλλαγές, ή ρυθμίσεις στο επίπεδο εφαρμογής, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για εξισορρόπηση των σκοπών και των στόχων των σχετικών νομοθετικών διατάξεων και πολιτικών, καθώς και τα συμφέροντα των διαφορετικών εμπλεκόμενων φορέων.
- 3 Ενθάρρυνση για εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας και των πολιτικών σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων με τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες, ανάλογα με την περίπτωση.
- 4 Εξασφάλιση ότι τα σχετικά ερευνητικά αποτελέσματα λαμβάνονται υπόψη στην εκπόνηση των εθνικών πολιτικών και των κανονισμών σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.

Στρατηγική Προτεραιότητα 21

Αναθεώρηση και ανάπτυξη των διεθνών πολιτικών και των ρυθμιστικών πλαισίων σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων

Απτιολόγηση

Οι διεθνείς πολιτικές και οι ρυθμιστικές συμφωνίες μπορούν άμεσα ή έμμεσα να επηρεάζουν την αξιοποίηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Οι κυρίαρχες πολιτικές και πλαίσια που επηρεάζουν την ανάπτυξη του τομέα των γενετικών πόρων είναι συχνά γενικές και αντιμετωπίζουν θέματα όπως η οικονομική ανάπτυξη, τα εμπορικά πρότυπα, η προστασία του περιβάλλοντος, η ασφάλεια των τροφίμων, η πρόσβαση και η κατανομή των ωφελημάτων και η πνευματική ιδιοκτησία. Διεθνείς συμφωνίες αφορούν αποκλειστικά τον τομέα υγείας των ζώων και τα πρότυπα τροφίμων για τα ζωικά προϊόντα. Είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί ότι οι διεθνείς διατάξεις στις οποίες συμμετέχουν οι χώρες και επηρεάζουν τη δυνατότητά τους να ανταλλάξουν, να αξιοποιήσουν και να διατηρήσουν τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων και να εμπορευθούν τα ζωικά προϊόντα, τυγχάνουν αμοιβαίας υποστήριξης.

Δράσεις

- 1 Αναθεώρηση των υφιστάμενων διεθνών συμφωνιών που επηρεάζουν την αξιοποίηση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι διεθνείς πολιτικές και τα ρυθμιστικά πλαίσια λαμβάνουν υπόψη την ιδιαίτερη σημασία των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία για την ασφάλεια των τροφίμων, τα διακριτά χαρακτηριστικά αυτών των πόρων που χρειάζονται διακριτές λύσεις, τη σημασία της επιστήμης και της καινοτομίας, και την ανάγκη εξισορρόπησης των σκοπών και των στόχων των διάφορων συμφωνιών, καθώς επίσης και τα ενδιαφέροντα των περιοχών, χωρών και εμπλεκόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των κατόχων ζωικού κεφαλαίου.
- 2 Ανασκόπηση των επιπτώσεων και του αντίκτυπου των διεθνών συμφωνιών και των εξελίξεων που σχετίζονται με τη πρόσβαση στους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων και την κατανομή των ωφελημάτων που προκύπτουν από τη χρησιμοποίησή τους από τους εμπλεκόμενους στους γενετικούς πόρους φορείς, ειδικά από τους κατόχους του ζωικού κεφαλαίου.

Στρατηγική Προτεραιότητα 22

Συντονισμός των προσπαθειών της Επιτροπής για την πολιτική που διέπει τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων με αυτές άλλων διεθνών οργάνων

Αιτιολόγηση

Η Επιτροπή για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία, είναι το διακυβερνητικό φόρουμ του FAO, όπου οι χώρες συζητούν τις πολιτικές και τα τομεακά και διατομεακά ζητήματα που σχετίζονται με τη διατήρηση και την αειφορική χρήση των γενετικών πόρων για τα τρόφιμα και τη γεωργία. Άλλοι διεθνείς οργανισμοί και φόρουμ συζητούν κατά τακτά χρονικά διαστήματα ζητήματα και αναπτύσσουν πολιτική και ρυθμιστικά μέτρα, τα οποία έχουν άμεσες ή έμμεσες επιπτώσεις στη διαχείριση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων και στο ρόλο και τα συμφέροντα των διάφορων εμπλεκόμενων φορέων στον τομέα της ζωικής παραγωγής. Σ' αυτά τα φόρουμ περιλαμβάνονται η Συνθήκη για τη Βιοποικιλότητα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, ο Παγκόσμιος Οργανισμός για την Υγεία των Ζώων και ο *Codex Alimentarius*. Υπάρχει μια ανάγκη να ενισχυθεί η συνέργεια και η αρμονικότητα αυτών των διαδικασιών.

Δράση

- 1 Ανάπτυξη της συνεργασίας και ενίσχυση της συμμετοχής και της συνεισφοράς των διεθνών οργανισμών και φόρουμ για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία που αφορά τους γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων.

Στρατηγική Προτεραιότητα 23

Ενίσχυση των προσπαθειών για τη συγκέντρωση πόρων, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών πόρων, για τη διατήρηση, την αειφορική χρήση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων

Αιτιολόγηση

Οι παγκόσμιες προσπάθειες για τη συγκέντρωση πόρων για τη διατήρηση, την αειφορική χρήση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, υπολείπονται πολύ των αναγκών. Η επιτυχία του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* θα εξαρτηθεί από τη συγκέντρωση οικονομικών πόρων και από τη διαμόρφωση ενός λογικού πλαισίου για την ανταλλαγή πληροφοριών, την πρόσβαση σε τεχνολογία και τη μεταφορά τεχνολογίας, και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Δράσεις

- 1 Υποβοήθηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων για την ενίσχυση των δεξιοτήτων, περιλαμβανομένης της ανταλλαγής εμπειριών, της ενίσχυσης της έρευνας και των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, και της παροχής ευκαιριών κατάρτισης, της μεταφοράς τεχνολογίας και οικονομικών πόρων, σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, όπως αναφέρονται λεπτομερώς, στο ΜΕΡΟΣ III που ακολουθεί.
- 2 Ανάπτυξη μιας διαδικασίας παρακολούθησης της υλοποίησης του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 3 Ενίσχυση της συνεργασίας και του συντονισμού για τη διατήρηση, την αειφορική χρήση και την ανάπτυξη των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο, περιλαμβανομένων εφεδρικών συστημάτων διατήρησης *ex situ* για την προστασία από κινδύνους έκτακτης ανάγκης ή καταστροφής.

Υλοποίηση και χρηματοδότηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων

- 49 Το Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων παρέχει ένα σημαντικό και αποτελεσματικό διεθνές πλαίσιο για την προώθηση των προσπαθειών να εξασφαλιστεί η αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία, και θα συμβάλει στις προσπάθειες για την επίτευξη της παγκόσμιας ασφάλειας των τροφίμων και την εξάλειψη της φτώχειας.
- 50 Η χρηματοδότηση για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία παρέχεται αυτήν την περίοδο από ορισμένες εθνικές κυβερνήσεις και άλλες εσωτερικές πηγές χρηματοδοτήσεων, καθώς επίσης και από πολύπλευρες και διμερείς οργανώσεις και περιφερειακές πηγές. Εντούτοις, η υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων θα απαιτήσει ουσιαστικούς και πρόσθετους οικονομικούς πόρους και τη μακροπρόθεσμη υποστήριξη για εθνικά, περιφερειακά και διεθνή προγράμματα για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων και για δραστηριότητες προτεραιότητας, υπό τον όρο ότι τέτοια κίνητρα είναι σύμφωνα με τις σχετικές διεθνείς συμφωνίες. Η διαδικασία πρέπει να ενθαρρύνει και να υποστηρίζει τη συμμετοχή των κυβερνήσεων και όλων των σχετικών εμπλεκόμενων φορέων. Η περιφερειακή και διεθνής συνεργασία θα είναι καθοριστικής σημασίας.
- 51 Η γενική πρόοδος στην υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων θα αξιολογείται από τις εθνικές κυβερνήσεις και μέλη του FAO, μέσω της Επιτροπής για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία. Προκειμένου η Επιτροπή να υλοποιήσει αυτό το καθήκον, θα πρέπει να εξετάσει τους τομείς προτεραιότητας του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων με ένα οργανωμένο και εστιασμένο τρόπο, εντός του πλαισίου του Πολυετούς Προγράμματος Δράσης της Επιτροπής, χωρίς προκατάληψη ως προς τις εθνικές προτεραιότητες.
- 52 Η Επιτροπή για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία πρέπει να συμφωνήσει για τον τρόπο παρουσίασης των εκθέσεων προόδου, καθώς επίσης και για τα κριτήρια και τις παραμέτρους για την αξιολόγηση της προόδου στην υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων.
- 53 Θα είναι απαραίτητο να αξιολογούνται περιοδικά η κατάσταση και οι τάσεις των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, ιδιαίτερα λόγω του γεγονότος ότι μεγάλος αριθμός φυλών παγκοσμίως κινδυνεύει να εξαφανιστεί. Η Επιτροπή για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία θα πρέπει να λαμβάνει τακτικά από τις χώρες εκθέσεις για την κατάσταση και τις τάσεις σχετικά με τους εθνικούς γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων και τους παράγοντες που επηρεάζουν τις αλλαγές, προκειμένου να εξετάζει την πρόοδο και να αναπτύσσει περαιτέρω τα εθνικά συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης για τους γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων.
- 54 Η Διάσκεψη ζητά από την Επιτροπή για τους Γενετικούς Πόρους για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία να αναπτύξει μια στρατηγική χρηματοδότησης για την υλοποίηση του Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων.
- 55 Λαμβάνοντας υπόψη τα ευρήματα των εθνικών εκθέσεων σχετικά με την πρόοδο στην εφαρμογή, την κατάσταση και τις τάσεις, τα συμπεράσματα της Επιτροπής πρέπει να τεθούν υπόψη των ενδιαφερόμενων κυβερνήσεων και των διεθνών θεσμοθετημένων οργάνων, για να καλύψουν τα κενά, να αποκαταστήσουν τις ανισορροπίες ή την έλλειψη συντονισμού και να εξετάσουν νέες πρωτοβουλίες ή δραστηριότητες.

- 56 Η κύρια ευθύνη για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* βρίσκεται στις εθνικές κυβερνήσεις. Αναγνωρίζεται η ανάγκη για αποτελεσματικά εθνικά εστιακά σημεία για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, και η σημασία των εθνικών δικτύων για την ενεργοποίηση και τη δέσμευση των εμπλεκόμενων φορέων στην υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους Αγροτικών Ζώων*. Κάθε χώρα θα καθορίσει τις δικές της προτεραιότητες λαμβάνοντας υπόψη εκείνες που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Όποτε ενδείκνυται, οι χώρες θα καθορίζουν τις προτεραιότητές τους στο πλαίσιο των αναγκών τους σε τρόφιμα και των αναγκών αγροτικής τους ανάπτυξης, και θα συνεργάζονται με άλλα κράτη και διεθνείς οργανισμούς.
- 57 Πρέπει να ενθαρρυνθούν και να ενισχυθούν, μέσω της υλοποίησης του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, τα διεθνή δίκτυα για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, επισημαίνοντας τον σημαντικό ρόλο των περιφερειακών εστιακών σημείων και την περιφερειακή δικτύωση για να οικοδομήσουν εταιρικές συνεργασίες, ούτως ώστε να συντονίσουν τις περιφερειακές διαχειριστικές προσπάθειες για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, να αναπτύξουν περαιτέρω την ανταλλαγή πληροφοριών και την τεχνική συνεργασία, κατάρτιση και έρευνα.
- 58 Αναγνωρίζεται ο ουσιαστικός ρόλος του FAO στην υποστήριξη των καθοδηγούμενων από τις χώρες προσπαθειών για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, ιδιαίτερα στην υποστήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών με μεταβατικές οικονομίες, κυρίως σε ότι αφορά τη συνέχιση της διευκόλυνσης της παγκόσμιας και περιφερειακής συνεργασίας και των δικτύων που υποστηρίζουν τη σύγκληση διακυβερνητικών συναντήσεων, τη διατήρηση και την περαιτέρω ανάπτυξη του DAD-IS, τη συγκέντρωση πηγών χρηματοδότησης για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων, την ανάπτυξη επικοινωνιακού υλικού και το συντονισμό της μελλοντικής προετοιμασίας των εκθέσεων για την παγκόσμια κατάσταση και τις τάσεις σχετικά με τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων.
- 59 Αναγνωρίζεται η σημασία της ανάπτυξης και μεταφοράς φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, σχετικά με την καταγραφή, το χαρακτηρισμό, την αιφορική χρήση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, καθώς και με άλλες πτυχές σχετικές με τη διαχείριση των πόρων αυτών. Οι στρατηγικές προτεραιότητες για δράση, υπογραμμίζουν την ανάγκη για τεχνολογική ανάπτυξη και συνεργασία. Η εφαρμογή των τεσσάρων Αξόνων Προτεραιότητας απαιτεί την ανταλλαγή πληροφοριών, τη συνεργασία και συντονισμό μεταξύ των κυβερνήσεων, των διεθνών αντιπροσωπειών, των μη κυβερνητικών οργανώσεων και άλλων, για την οργάνωση και την καθοδήγηση πρωτοβουλιών κατάρτισης και έρευνας, σε όλο τον κόσμο.
- 60 Υπάρχει ανάγκη να προωθηθεί η παροχή τεχνικής στήριξης, ειδικά στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατικές οικονομίες, είτε μέσω διμερών διαδικασιών είτε μέσω των αρμόδιων εθνικών και διεθνών οργανισμών, με στόχο τη διευκόλυνση της υλοποίησης του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Υπάρχει επίσης ανάγκη να προωθηθεί η μεταφορά των τεχνολογιών σχετικά με την αιφορική χρήση, την ανάπτυξη και τη διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, η οποία πρέπει να διευκολυνθεί και να συνάδει με τις σχετικές διεθνείς υποχρεώσεις και τις σχετικές εθνικές νομοθεσίες.
- 61 Οι τεχνικές κατευθυντήριες γραμμές και η τεχνική στήριξη, καθώς και τα συντονισμένα προγράμματα κατάρτισης που ετοιμάστηκαν από τον FAO, έχουν συμβάλει στην πρόοδο των εργασιών για τους γενετικούς πόρους των αγροτικών ζώων. Αυτός ο ουσιαστικός ρόλος θα πρέπει να συνεχιστεί στο μέλλον, προκειμένου να βοηθήσει όλες τις χώρες στην υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 62 Παρά τις προσπάθειες να αυξηθεί το επίπεδο ευαισθητοποίησης του κοινού μέσω των εθνικών κυβερνήσεων, των διεθνών οργανισμών και αντιπροσωπειών, οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* από τις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατικές οικονομίες είναι ανεπαρκείς. Επιπλέον, οι διακυμάνσεις στους οικονομικούς πόρους που παρέχονται στις αναπτυσσόμενες χώρες και τις χώρες με μεταβατικές οικονομίες, έχουν ως αποτέλεσμα διακοπόμενες κατά διαστήματα δραστηριότητες για την αιφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων για τα τρόφιμα και τη γεωργία.

- 63 Οι χώρες πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια ώστε να παρέχουν, σύμφωνα με τις δυνατότητές τους, την υποστήριξη όσον αφορά τις εθνικές στρατηγικές προτεραιότητες που σχεδιάστηκαν με σκοπό την επίτευξη των στόχων του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Οι χώρες πρέπει να προωθήσουν την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, ιδιαίτερα μέσω των εθνικών δράσεων και με διεθνή συνεργασία, προκειμένου να παρέχουν ένα συνεκτικό πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών, την πρόσβαση και τη μεταφορά της τεχνολογίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων.
- 64 Η διεθνής συνεργασία πρέπει να ενισχυθεί για να διευκολύνει την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, και ιδιαίτερα, για να υποστηρίξει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών με μεταβατικές οικονομίες. Τα σημαντικότερα διεθνή και διμερή ιδρύματα χρηματοδότησης και ανάπτυξης πρέπει να κληθούν για να εξετάσουν τα μέσα και τους τρόπους υποστήριξης για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια από όλες τις χώρες, και ιδιαίτερα από τις αναπτυσσόμενες χώρες, να επενδύσουν, μεταξύ άλλων, υπάρχοντες και διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που προέρχονται από πηγές που στο παρελθόν δεν έχουν χρηματοδοτήσει δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 65 Για τον σκοπό αυτό, ο FAO πρέπει να εξασφαλίσει επαρκή τακτική υποστήριξη του προγράμματος για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 66 Επιπλέον, ο FAO πρέπει να επιδιώξει, κινούμενος εντός των σχετικών διεθνών μηχανισμών, ταμείων και φορέων, μέσα που είναι δυνατό να συμβάλουν στην υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*. Σ' αυτό το πλαίσιο, κατάλληλοι μηχανισμοί είναι η παρουσίαση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* σε αυτούς τους οργανισμούς, καθώς επίσης και η τακτική αμοιβαία υποβολή έκθεσης σχετικά με τις δραστηριότητες εντός των στρατηγικών προτεραιοτήτων του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 67 Για τη στήριξη των ανωτέρω δραστηριοτήτων οι κυβερνήσεις πρέπει να λάβουν τα απαραίτητα και κατάλληλα μέτρα εντός των σχετικών διεθνών μηχανισμών, των ταμείων και των φορέων ούτως ώστε να διασφαλίσουν ότι δίνεται η απαραίτητη προτεραιότητα και προσοχή στην αποτελεσματική κατανομή των προβλεφθέντων και συμφωνηθέντων πόρων για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων μέσα στους Άξονες Στρατηγικών Προτεραιοτήτων του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.
- 68 Επιπλέον, οι κυβερνήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών πρέπει να δώσουν τη δέουσα προσοχή, περιλαμβανομένης και της χρηματοδότησης, στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων μέσα στους Άξονες Στρατηγικών Προτεραιοτήτων του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, μέσω της διμερούς, περιφερειακής και πολυμερούς συνεργασίας. Ο βαθμός στον οποίο οι αναπτυσσόμενες χώρες θα υλοποιήσουν αποτελεσματικά τις υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο αυτού του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματική παροχή χρηματοδότησης. Οι κυβερνήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών με μεταβατικές οικονομίες πρέπει να δώσουν τη δέουσα προτεραιότητα στα δικά τους σχέδια και προγράμματα για την ανάπτυξη δεξιοτήτων σχετικά με τους γενετικούς πόρους αγροτικών ζώων. Οι εθελοντικές συνεισφορές για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων* πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν, ιδιαίτερα από τον ιδιωτικό τομέα και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται την ίδρυση ενός Ταμείου του FAO. Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να ενθαρρυνθούν για να συμμετάσχουν και να υποστηρίξουν την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*.

Η αειφορική χρήση, ανάπτυξη και διατήρηση των γενετικών πόρων των αγροτικών ζώων, διεθνώς, είναι ζωτικής σημασίας για τη γεωργία, την παραγωγή τροφίμων, την αγροτική ανάπτυξη και το περιβάλλον. Αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα της ανάπτυξης ενός αποτελεσματικού πλαισίου για τη διαχείριση αυτών των πόρων και την αντιμετώπιση της απειλής της γενετικής διάβρωσης, αντιπροσωπείες 109 χωρών συμμετείχαν το Σεπτέμβριο του 2007 στην πρώτη Διεθνή Τεχνική Διάσκεψη για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων που πραγματοποιήθηκε στο Ιντερλάκεν της Ελβετίας. Η διάσκεψη υιοθέτησε το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, το οποίο περιλαμβάνει 23 στρατηγικές προτεραιότητες για δράση με στόχο την προώθηση της βιώσιμης διαχείρισης αυτών των πολύτιμων πόρων.

Το *Παγκόσμιο Σχέδιο Δράσης* είναι το επιστέγασμα μιας διαδικασίας, με την ενεργό συμμετοχή των χωρών, καταγραφής, ανάλυσης και συζήτησης, η οποία κατέληξε επίσης στην ολοκλήρωση της *Παγκόσμιας Κατάστασης των Γενετικών Πόρων των Αγροτικών Ζώων για τα Τρόφιμα και τη Γεωργία*, την πρώτη πλήρη αξιολόγηση της ποικιλότητας των αγροτικών ζώων και της διαχείρισής της.

Η Διάσκεψη υιοθέτησε επίσης τη *Διακήρυξη του Ιντερλάκεν για τους Γενετικούς Πόρους των Αγροτικών Ζώων*, μέσω της οποίας επιβεβαιώνεται η δέσμευση των χωρών για την υλοποίηση του *Παγκόσμιου Σχεδίου Δράσης* και για τη διασφάλιση ότι η παγκόσμια βιοποικιλότητα των αγροτικών ζώων χρησιμοποιείται για την προώθηση της ασφάλειας τροφίμων και παραμένει διαθέσιμη για τις επόμενες γενεές.